

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLI DOJLIDY I SKORUPY
W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC DOJLIDY FABRYCZNE
I KS. S. SUCHOWOLCA – ETAP II**

opracowanie:

mgr inż. Elżbieta Drożdzał

Elżbieta Drożdzał

mgr inż. Kamila Misiewicz

Kamila Misiewicz

Białystok, 05 października 2022 r.

Urząd Miejski w Białymstoku
Departament Urbanistyki i Architektury
Referat Prac Studialnych

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.1. Zawartość projektu planu i jego główne cele	4
1.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	7
1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku	7
1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku	9
1.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	11
1.2.4. Opinia na temat możliwości likwidacji zbiornika wodnego na terenach zakładów „Biaform” do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego cz. osiedla Dojlidy i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Baranowickiej, Ciołkowskiego i Plażowej)	13
1.2.5. Koncepcja uregulowania przepływu wód w rzece Białej. Ekspertyza hydrotechniczna na odcinku od ul. Plażowej do granic miasta Białegostoku w rejonie oczyszczalni ścieków	14
1.2.6. Studium hydrograficzne doliny rzeki Białej z wytycznymi do zagospodarowania rekreacyjnowypoczynkowego i elementami małej retencji oraz prace hydrologiczne niezbędne do sporządzenia dokumentacji hydrologicznej	15
1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030	17
1.2.8. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022	19
1.2.9. Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028	19
1.2.10. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego	21
1.2.11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych	22
1.2.12. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	22
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	23
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	24
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	25
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	25
5.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym projektem planu	25
5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu planu	38
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	39
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE	

OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	39
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS JEGO OPRACOWYWANIA	42
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	45
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	49
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)	56
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	57
WYKORZYSTANE MATERIAŁY	61
SPIS RYSUNKÓW	64
SPIS TABEL	63
SPIS ZDJĘĆ	63
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	64
OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM WYKONAWCÓW PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2 USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 R. O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (DZ. U. Z 2022 R. POZ. 1029, Z PÓŹN. ZM.)	65

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Zawartość projektu planu i jego główne cele

Zawartość miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2404).

Teren przedmiotowego projektu planu (rys. 1) poddawany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dotyczy części obszaru objętego uchwałą Nr IV/61/18 Rady Miasta Białystok z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.). Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt planu obejmuje teren w Białymstoku o powierzchni około 35,1 ha położony pomiędzy ulicami: Dojlidy Fabryczne, Myśliwską, Niedźwiedzią, Żubrów, K. Ciołkowskiego, Nowowarszawską, Baranowicką, Ciesielską, K. Ciołkowskiego oraz rzeką Białą.

Obszar objęty uchwałą Nr IV/61/18 Rady Miasta Białystok z dnia 17 grudnia 2018 r. z uwagi na duże zainteresowanie inwestycyjne podlega sukcesywnym przekształceniom w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Taki tryb przekształceń, bez obowiązku zgodności ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*, często stoi w sprzeczności z polityką przestrzenną gminy i ochroną wartości przyrodniczych na terenie miasta.

Potrzeba sporządzenia projektu planu wynika przede wszystkim z konieczności:

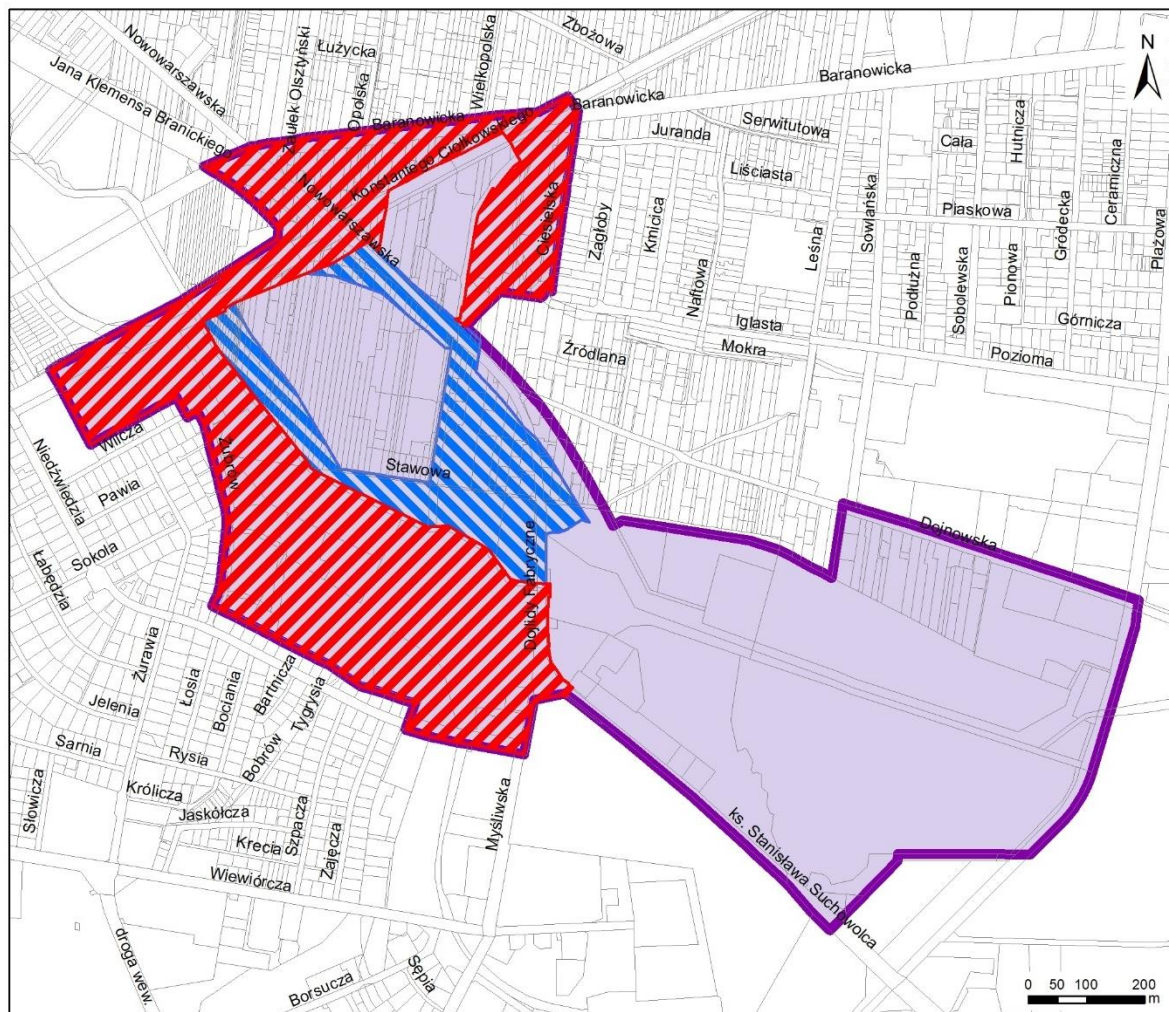
- określenia zasad zabudowy i zagospodarowania terenów uwzględniając ład przestrzenny i zrównoważony rozwój, z uwagi na duże zainteresowanie inwestycyjne podlegające sukcesywnym przekształceniom w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy,
- ograniczenia konfliktów funkcjonalno-przestrzennych wynikających z sąsiedztwa różnych funkcji,
- ochrony przed zabudową terenów zieleni wchodzących w skład systemu przyrodniczego miasta,
- ochrony terenów przed zagospodarowaniem i zabudową niezgodną z polityką przestrzenną gminy.

Główne przewidywane rozwiązania planistyczne to:

- tereny zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej i usługowej - w tym możliwości lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², z uwzględnieniem istniejącego zagospodarowania i uwarunkowań ekofizjograficznych,
- rozwiązania układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej,
- tereny zieleni urządzonej związane z doliną rzeki Białej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II

- Obszar objęty uchwałą Nr IV/61/18 Rady Miasta Białystok z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca
- Obszar objęty uchwałą Nr LI/740/22 Rady Miasta Białystok z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap I
- Obszar objęty projektem planu (etap II), poddawany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko
- Działki

Rysunek 1 Zakres obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II

Obszary tworzące system przyrodniczy miasta stanowią wg *Studium* nienaruszalny zasób środowiska przyrodniczego. Zasób ten jest niezbędny dla kształtowania jakości życia mieszkańców Białegostoku, ze względu na zdolność regeneracji powietrza, retencjonowania wody oraz walory krajobrazowe i rekreacyjne. Niezwykle istotne jest zachowanie tych obszarów w celu budowania ich ciągłości i spójności w skali całego miasta. Aby utrzymać aktywność biologiczną i bioróżnorodność na terenach systemu przyrodniczego, w projekcie planu wzięty będzie pod uwagę m.in. zakaz zabudowy na obszarze ściśle związanym z doliną.

Na terenie objętym projektem planu przewiduje się wyłączenie z procesów urbanizacji terenów wchodzących w skład systemu przyrodniczego miasta, tj. doliny rzeki Białej i terenu istniejących ogrodów działkowych.

Istniejącą zabudowę usługowo-produkcyjną położoną w rejonie ulic: K. Ciołkowskiego, Baranowickiej i Nowowarszawskiej utrzymuje się zgodnie z jej obecnym użytkowaniem, z możliwością uzupełnienia o wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.

Na terenie w obrębie ulic: Dojlidy Fabryczne, Myśliwskiej, Niedźwiedziej oraz Żubrów planuje się lokalizację zespołu mieszkaniowego o zróżnicowanej wysokości budynków od 9 m do 21 m, o gabarytach dostosowanych do sąsiedniej istniejącej zabudowy jednorodzinnej i zabytkowej. Zabudowę mieszkaniową uzupełnia się funkcją usługową, w tym z zakresu oświaty.

Zaprojektowany układ dróg umożliwia właściwą obsługę komunikacyjną poszczególnych terenów oraz wiąże się układem ogólnomiejskim. Parametry ulic zostały dostosowane do zakładanych rozwiązań urbanistycznych.

Przeznaczenie funkcji terenu w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- tereny o symbolach **1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS** przeznacza się pod **zielenią urządzoną oraz wody powierzchniowe śródlądowe**,
- teren o symbolu **2ZP,IT** przeznacza się pod **zielenią urządzoną oraz infrastrukturę techniczną**,
- teren o symbolu **3ZD** przeznacza się pod **ogrody działkowe**,
- tereny o symbolach **4.1MW i 4.2MW** przeznacza się pod **zabudowę mieszkaniową wielorodzinną** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- teren o symbolu **5MW,U** przeznacza się pod **zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i zabudowę usługową** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- teren o symbolu **6UE,ZP** przeznacza się pod **zabudowę usługową z zakresu edukacji – przedszkole oraz zielenią urządzoną** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- teren o symbolu **7U,MN** przeznacza się pod **zabudowę usługową i mieszkaniową jednorodziną** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- teren o symbolu **8U** przeznacza się pod **zabudowę usługową** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **9.1P,U,UC i 9.2P,U,UC** przeznacza się pod **zabudowę produkcyjną i usługową, w tym lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **10.1IT i 10.2IT** przeznacza się pod **infrastrukturę techniczną** wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- tereny o symbolach **1KD-GP, 2KD-G, 3KD-L, 4KD-L, 5KD-L, 6KD-L, 7KD-D, 8KD-D, 9KD-D, 10KD-D** przeznacza się pod **drogi publiczne** wraz z infrastrukturą techniczną oraz zielenią urządzoną.

Na terenie objętym projektem planu zakazuje się lokalizacji:

- 1) obiektów budowlanych, których wysokość przekracza rzędną 196 m n.p.m.;
- 2) przeszkód lotniczych;
- 3) usług gospodarowania odpadami w zakresie przetwarzania i zbierania;
- 4) spopielarni zwłok;

- 5) spalarni odpadów;
- 6) zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Istnieje możliwość realizacji inwestycji gminnych zawartych w omawianym projekcie planu miejscowego ze środków własnych Gminy Białystok z wykorzystaniem funduszy UE oraz środków zewnętrznych, jednak trudne jest to do dokładniejszego sprecyzowania na obecnym etapie procedury planistycznej.

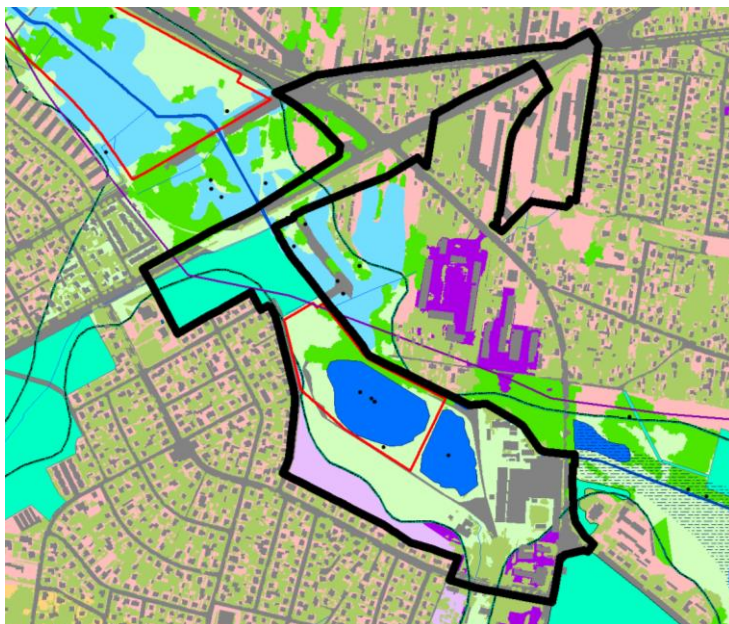
1.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II powiązany jest z następującymi dokumentami:

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku

Wnioski wynikające z uwarunkowań ekofizjograficznych dotyczące omawianego obszaru:

- Potrzebna jest adaptacja i przystosowanie na potrzeby rekreacyjne znajdujących się na terenie miasta obiektów przyrodniczych. Za pomocą zieleni należy uzyskać powiązania między kompozycjami osiedli z otaczającym je krajobrazem.
- Naturalne i półnaturalne ekosystemy w dolinach rzecznych podlegają ciągłej, przyspieszonej degradacji w związku ze wzmożoną presją urbanistyczną. Tereny te należy wykorzystywać na cele rekreacyjne.
- Należy unikać tworzenia nowych stref konfliktowych w obrębie ciągów ekologicznych, nadając priorytet funkcjom ochronnym tych obszarów. Istniejące strefy konfliktowe można osłabiać przez wprowadzanie odpowiednich osłon i barier zieleni ochronnej.
- Mapa przydatności terenu do funkcji użytkowych w *Ekofizjografii Białegostoku* (rys. 2) przedstawia zagospodarowanie tego obszaru następująco:
 - drobne powierzchniowo tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną – proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystanie w charakterze urządzonej zieleni wysokiej,
 - fragmenty dolin rzecznych - preferuje się do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych,
 - ogrody działkowe,
 - zieleń komunikacyjna, osiedlowa i ochronna,
 - tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy,
 - tereny produkcyjne i przemysłowe,
 - zabudowa i ciągi komunikacyjne.
- Zachowanie, odbudowa i powiększanie udziału terenów, na których możliwa jest infiltracja, retencja wód opadowych (tereny zieleni miejskiej), a także ochrona przed zabudową zachowanych jeszcze w dobrym stanie fragmentów doliny Białej i jej dopływów jest najtańszym, prawie bezinwestycyjnym sposobem na poprawę stanu gospodarki wodno – ściekowej w Białymstoku. Ochrona terenów czynnych biologicznie jest równoznaczna z zachowaniem powierzchni o zdolnościach retencyjnych i opóźniających spływ wód opadowych oraz roztopowych.

Obszary z dominującą funkcją ochrony konserwatorskiej

 Projektowane formy ochrony przyrody

Obszary kształtowania systemu przyrodniczego miasta na bazie naturalnych walorów przyrodniczych środowiska

- Drobnopowierzchniowe tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną, dla których proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystanie w charakterze urządzonej zieleni wysokiej
- Tereny zalewowe i podmokłe dolin rzecznych z naturalnymi ekosystemami do wykorzystania w ochronie konserwatorskiej i w charakterze zieleni urządzonej
- Granica systemu korytarzy ekologicznych - maksymalny zasięg terenów budowlanych

Tereny urządzonej zieleni miejskiej

 Parki spacerowo-wypoczynkowe, skwery, ogrody działkowe, cmentarze

Tereny kształtowania funkcji uzupełniających system przyrodniczy

- Fragmenty dolin rzecznych - preferowane do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych
- Zieleń osiedlowa, komunikacyjna i ochronna

Potencjalne tereny inwestycyjne

- Tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy
- Tereny o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

Obszary zabudowane

 Zabudowa i ciągi komunikacyjne

Obszary potencjalnych konfliktów i zagrożeń

- Linia energetyczne o napięciu 110 i 220 kV
- Tereny produkcyjne i przemysłowe
- Obszary stale podmokłe
- Miejsca występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt

Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych
źródło: Ekofizjografia Białegostoku (Kwiatkowski i Gajko 2012)

- Ujęty w opracowaniu teren produkcyjny i przemysłowy (w południowo-wschodniej części analizowanego terenu) stanowiący wg *Ekofizjografii* obszar potencjalnych konfliktów i zagrożeń zmieni charakter funkcji na mieszkaniowo-usługowy. Uciążliwość zakładu (hałas, odory) zostanie wyeliminowana.

W *Ekofizjografii Białegostoku* (2011, 2012) określono zasięg użytku ekologicznego faunistycznego w rejonie zbiornika technologicznego zakładu „Biaform” wraz z fragmentem przylegających łąk. Zinwentaryzowano tu wówczas takie gatunki zwierząt (objęte ochroną lub rzadko występujące w mieście) jak: *Bombina bombina*, *Pelobates fuscus*, *Bufo bufo*, *Hyla arborea*, *Pelophylax lessonae*, *Rana temporaria*, *Rana arvalis*, *Lacerta agilis/vivipara*, *Castor fiber*. Stan faktyczny wskazuje na postępującą zabudowę pod osiedle wielorodzinne (na podstawie sukcesywnie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy) na terenie zlikwidowanego zbiornika wodnego wraz z ukształtowanym ekosystemem w wyniku zaprzestania pełnienia funkcji w procesach technologicznych. W związku z powyższym możliwość ustanowienia użytku ekologicznego w tym rejonie jest bezzasadna, analizowany teren utracił właściwości, które wcześniej predysponowały go do ochrony siedliska gatunków zwierząt wodnych.

1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku

Ustalenia *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych.

Zgodnie ze *Studium* większość omawianego terenu znajduje się w obrębie obszaru urbanizacji 2AG (tereny aktywności gospodarczej) i 2MW (teren zabudowy mieszkaniowej wysokiej intensywności). W północnej części terenu objętej opracowaniem wyznaczono obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o pow. sprzedaży powyżej 2000 m². Wzdłuż rzeki Białej oraz na terenie zespołu ogrodów działkowych wyznaczony został podstawowy system przyrodniczy o kategorii 2ZP – teren zieleni urządzonej. Wzdłuż głównych ulic określono korytarze ulic. Na terenie 2MW wyznaczono dwa łączniki systemu przyrodniczego.

Funkcje podstawowe na terenach aktywności gospodarczej AG to m.in. zabudowa produkcyjna, zabudowa magazynowo-składowa, zabudowa usługowa z zakresu usług rynkowych.

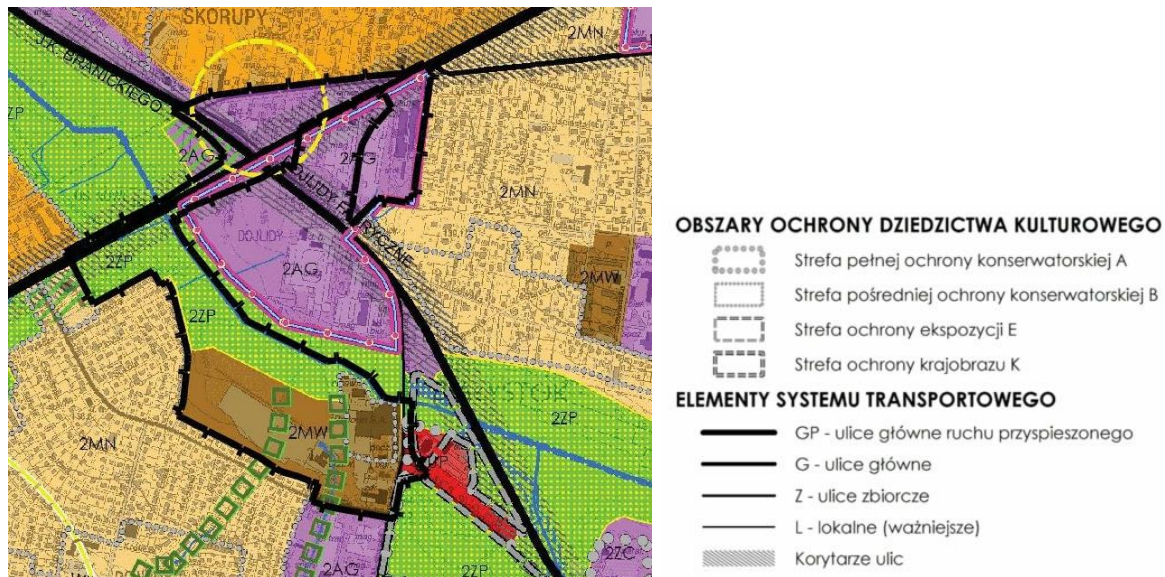
Funkcje podstawowe na terenach zieleni urządzonej ZP to ogólnodostępne tereny zieleni, wody powierzchniowe, zieleń towarzysząca zabudowie (ogrody przydomowe, zieleńce, zieleń rekreacyjna, place zabaw).

Funkcje podstawowe na terenach zabudowy mieszkaniowej wysokiej intensywności MW to zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Wybrane kierunki kształtowania zagospodarowania terenów zieleni urządzonej ZP odnoszące się do zasięgu i otoczenia obszaru objętego projektem mpzp:

- kształtowanie zagospodarowania w kierunku ochrony, utrzymania i tworzenia ciągłości przestrzennej terenów zieleni urządzonej, tworzących system przyrodniczy miasta,
- kształtowanie przestrzeni publicznych w formie ogólnodostępnej zieleni urządzonej o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i estetycznych,
- kształtowanie zabudowy usługowej towarzyszącej funkcji podstawowej z zakresu edukacji, gastronomii, kultury, handlu (np. oranżerie, cieplarnie, kawiarnie, cukiernie itp.),
- kształtowanie obiektów i urządzeń sportu i rekreacji oraz obiektów małej architektury (w tym np. place zabaw, boiska itp.),

- możliwość zachowania, modernizacji istniejących obiektów budowlanych o innych funkcjach,
- kształtowanie powiązań ciągów pieszych i rowerowych.

OBSZARY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- Strefa pełnej ochrony konserwatorskiej A
- Strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej B
- Strefa ochrony ekspozycji E
- Strefa ochrony krajobrazu K

ELEMENTY SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

- GP - ulice główne ruchu przyspieszonego
- G - ulice główne
- Z - ulice zbiorcze
- L - lokalne (ważniejsze)
- Korytarze ulic

granica planu

ELEMENTY STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

- 1ZP** Oznaczenie jednostki strukturalnej i kategorii terenu (1 - Śródmieście, 2 - Południe, 3 - Zachód, 4 - Wschód)
- Podstawowe przestrzenie publiczne
- Miejsca centralne
- Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o pow. sprzedaży pow. 2000 m²

OBSZARY URBANIZACJI - KATEGORIE TERENÓW

- CS Tereny centrum śródmiejskiego
- MW Tereny zabudowy mieszkaniowej wysokiej intensywności
- MS Tereny zabudowy mieszkaniowej średniej intensywności
- MN Tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności
- UP Tereny usług publicznych
- AG Tereny aktywności gospodarczej

OBSZARY PODSTAWOWEGO SYSTEMU PRZYRODNICZEGO - KATEGORIE TERENÓW

- ZP Tereny zieleni urządzonej

OBSZARY UZUPEŁNIAJĄCE FUNKCJONOWANIE SYSTEMU PRZYRODNICZEGO

- Wspomagający system przyrodniczy
- Łączniki systemu przyrodniczego
- Układ hydrograficzny

Rysunek 3 Wyrys ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*

Podstawowy system przyrodniczy tworzą obszary o najwyższych walorach przyrodniczych, mające znaczenie dla funkcjonowania całego miasta lub regionu, pełniące nadrzędne funkcje przyrodnicze (głównie klimatyczną, hydrologiczną i biologiczną) oraz podporządkowane im funkcje pozaprzyrodnicze (estetyczną, rekreacyjno-wypoczynkową). Obszary tworzące podstawowy system przyrodniczy są rekomendowane do wyłączenia spod

zabudowy. Należy je traktować jako nienaruszalny zasób środowiska przyrodniczego Białegostoku. Są to tereny, które nie powinny zmienić swojego charakteru i przeznaczenia w długiej perspektywie czasowej. Obszary te, charakteryzujące się najwyższą bioróżnorodnością, są niezbędne dla kształtowania jakości życia mieszkańców Białegostoku, ze względu na zdolność retencjonowania wody, kształtowanie lokalnego klimatu i regenerację powietrza oraz walory krajobrazowe, rekreacyjne i dydaktyczne.

Na terenie 2MW wyznaczono w kierunku północ-południe dwa łączniki systemu przyrodniczego – współtworzące obszary powiązań terenów zieleni. Łączniki systemu przyrodniczego są terenami umożliwiającymi zachowanie ciągłości funkcjonalno-przestrzennej pomiędzy elementami obszarowymi systemu podstawowego i wspomagającego, pełniącymi funkcje dróg zasilania, a także zwiększającymi oddziaływanie systemu przyrodniczego na tereny zurbanizowane. Na obszarach łączników systemu przyrodniczego należy dążyć do kształtowania ciągłości funkcjonalno-przestrzennej lokalnych terenów zieleni przyulicznej, zieleni towarzyszącej ciągom pieszym i rowerowym z obszarami systemu przyrodniczego oraz do kształtowania liniowych terenów zieleni (np. szerokie aleje z drzewami i krzewami, tworzącymi przestrzeń publiczną, ciągi spacerowe i rowerowe, elementy retencyjne) łączących tereny zieleni takie, jak: parki, skwery, lasy.

W rejonie skrzyżowania ulic Nowowarszawskiej i K. Ciołkowskiego wyznaczono miejsce centralne - lokalny osiedlowy ośrodek usługowy obsługujący zgrupowania zabudowy mieszkaniowej. W kształtowaniu miejsca centralnego istotne będzie: utworzenie powiązań przestrzennych ośrodka z centrum śródmiejskim poprzez kontynuowanie publicznych terenów zieleni urządzonej powiązanych z „klinem zieleni”, tworzenie zabudowy o wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych, ukształtowanie w jego obrębie indywidualnych przestrzeni publicznych, lokalizowanie na obszarze ośrodka funkcji sprzyjających integracji społecznej.

Przewidywane rozwiązania planistyczne nie będą naruszać ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*.

1.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Omawiany obszar objęty projektem planu miejscowego (rys. 4) obejmuje fragment obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części doliny rzeki Białej (odcinek od ul. Piastowskiej do ul. Ciołkowskiego) w Białymstoku – uchwała Nr LXII/766/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 23 października 2006 r., przeznaczonego pod teren komunikacyjny (KD-1GP). Za tym obszarem znajdują się tereny przeznaczone do zagospodarowania jako teren zieleni urządzonej – parkowej z terenowymi urządzeniami sportu i rekreacji (2ZP,US), do zagospodarowania jako tereny usług z zielenią urządzoną (3U,ZP), koryto i wody rzeki Białej (4WS), pod zieleń urządzoną i pas istniejącej linii energetycznej 110 kV (11ZP,E), pod lokalizację urządzeń elektroenergetycznych (13E) oraz pod komunikację pieszą i rowerową (5K-P,R).

Teren objęty analizą sąsiaduje z:

- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Zaścianańskiej i Nowowarszawskiej) – uchwała Nr VII/54/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 28 lutego 2011 r. wraz z jego zmianą – uchwała Nr XLIX/749/18 Rady Miasta Białystok z dnia 23 kwietnia 2018 r., z terenami przeznaczonymi pod: zabudowę usługową i mieszkaniową jednorodzinną (7.4U,MN-7.7U,MN) oraz pod komunikację (2KD-G, 20KD-D, 10KD-L) i ciąg pieszo-jezdny (35KPJ),

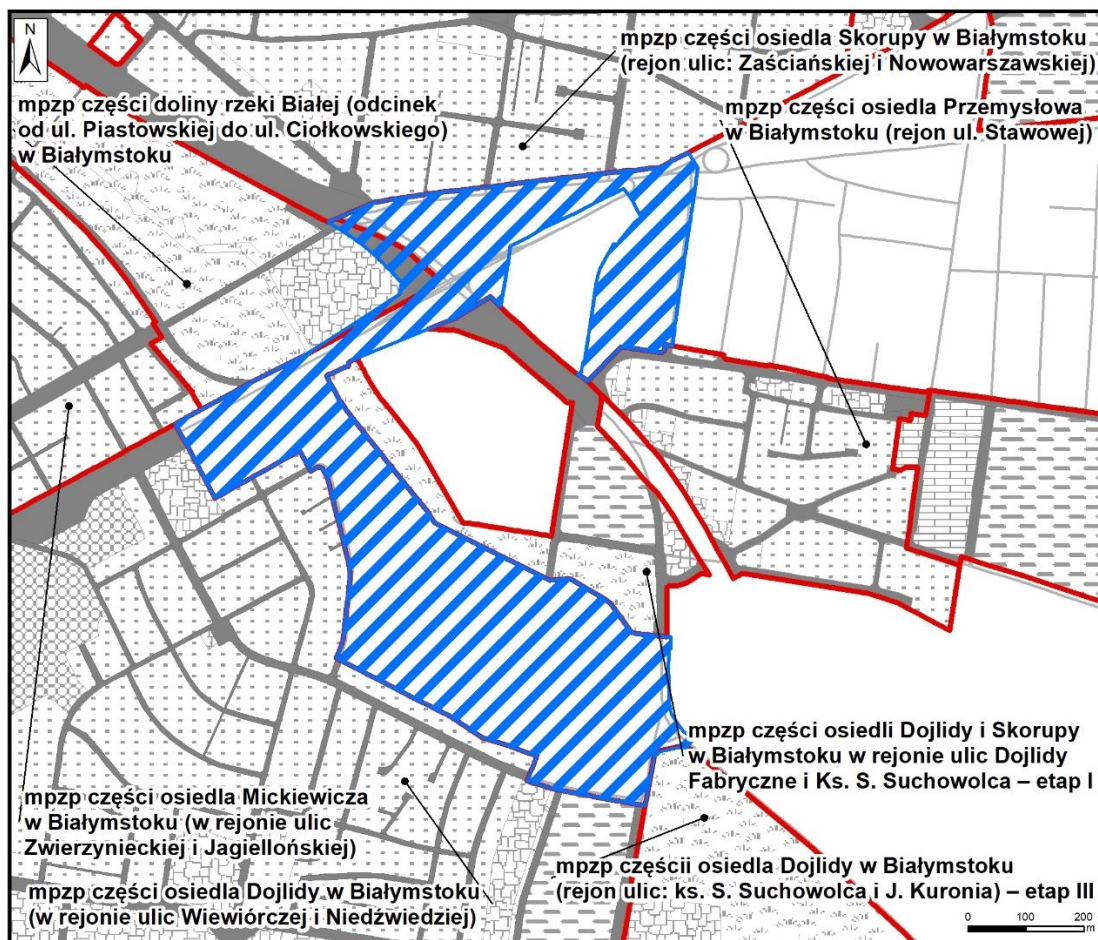
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku
w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II

- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Przemysłowa w Białymstoku (rejon ul. Stawowej) – uchwała Nr XVIII/175/04 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 26 stycznia 2004 r., z terenami przeznaczonymi pod: zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub rozszerzenie terenu o funkcji przezn. pod zab. usługową (10MN/U), w dalszej odległości znajdują się tereny przezn. pod zabudowę usługową i mieszkaniową jednorodzinną oraz pod komunikację (01L),
- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap I – uchwała Nr LI/740/22 Rady Miasta Białystok z dnia 28 marca 2022 r., z terenami przeznaczonymi pod zieleń urządzoną i wody powierzchniowe śródlądowe (1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS) oraz pod komunikację (1KD-G, 6KD-D),
- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy w Białymstoku (w rejonie ulic Wiewiórczej i Niedźwiedziej) – uchwała Nr XXIX/295/12 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 18 czerwca 2012 r., z terenami przeznaczonymi pod: zabudowę usługową z zakresu kultu religijnego (3UOS), zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (10.1MN, 10.2MN, 10.6MN, 10.7MN), zabudowę usługową (2.2U), zieleń urządzoną (12.2ZP) oraz pod zabudowę produkcyjną (w tym m.in. lokalizację baz, składów, handlu hurtowego lub specjalistycznego) i usługową (1.1P,U) oraz pod komunikację,
- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Mickiewicza w Białymstoku (w rejonie ulic Zwierzynieckiej i Jagiellońskiej) – uchwała Nr XXV/378/16 Rady Miasta Białystok z dnia 26 września 2016 r., wraz z jego zmianą - uchwała Nr XI/146/19 Rady Miasta Białystok z dnia 20 maja 2019 r., z terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (9.16MN), za którym w dalszej odległości występują tereny przezn. także pod zab. mieszkaniową jednorodzinną,
- miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy w Białymstoku (rejon ulic: ks. S. Suchowolca i J. Kuronia) – etap III – uchwała Nr LI/801/18 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2018 r. z terenami przeznaczonymi pod zieleń urządzoną oraz wody powierzchniowe śródlądowe (5.1ZP,WS) oraz pod komunikację (2KD-L, 3KD-L).

W obszarze objętym omawianym projektem mpzp znajdują się tereny przeznaczone pod zieleń urządzoną związaną z funkcjonowaniem rzeki Białej. Jest to ostatni nieobjęty opracowaniem planistycznym obszar doliny Białej, dla którego jest niezbędne określenie zasad zagospodarowania przy uwzględnieniu pozostałości niezabudowanej jej części. Dotychczas na mocy wydawanych decyzji o warunkach zabudowy zrealizowano wiele inwestycji nieuwzględniających uwarunkowań środowiskowych. Tereny przeznaczone pod tereny zieleni w sąsiadujących obowiązujących planach miejscowych wraz z obszarem przeznaczonym pod ogrody działkowe i tereny zieleni urządzonej w analizowanym projekcie planu przedstawiają obszary z prawidłowo prowadzoną polityką miasta odnośnie zagospodarowania terenów nadrzecznych zgodnie z ich predyspozycją. Uchronienie bulwarów nadrzecznych przed zabudową i utwardzeniem będzie prowadziło do utrzymania walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarami pojedynczych planów oraz pełnienia funkcji hydrologicznej, biologicznej oraz rekreacyjnej na całej długości rzeki Białej. Obszary te stanowią lokalny korytarz doliny rzeki Białej zagospodarowany zgodnie ze wskazaniami ekofizjograficznymi, wyłączony jednocześnie spod zabudowy.

Ustalenia omawianego projektu planu miejscowego nie będą kolidowały z planowanym oraz zrealizowanym sąsiedztwem w obowiązujących planach miejscowych.

	Teren opracowania		Tereny przeznaczone pod zieleni urządzoną oraz wody powierzchniowe śródlądowe
	Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego		Tereny przeznaczone pod ogrody działkowe
	Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną (z usługami)		Tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjną i produkcyjno-usługową
	Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (z usługami)		Tereny przeznaczone pod komunikację oraz infrastrukturę techniczną
	Tereny przeznaczone pod zabudowę usługową		Istniejące jezdnie

Rysunek 4 Obszar objęty projektem planu miejscowego na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku

1.2.4. **Opinia na temat możliwości likwidacji zbiornika wodnego na terenach zakładów „Biaform” do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego cz. osiedla Dojlidy i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Baranowickiej, Ciołkowskiego i Plażowej)**

Tytułową *Opinię* sporządzono do ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Baranowickiej, Ciołkowskiego i Plażowej) względem obszaru bazującego na uchwale Nr XXXIII/396/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 27 października 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia

ww. mpzp. Pierwotna wersja projektu planu (z 2012 r.) obejmowała obecny zasięg obszaru analizowanego dokumentu.

Celem opracowania *Opinii* było wskazanie możliwości likwidacji zbiornika wodnego na terenie należącym do Zakładu Biaform przy ul. Dojlidy Fabryczne oraz określenie skutków wprowadzenia bezpośrednio do rzeki Białej wód opadowych z kanalizacji deszczowej, której dotychczasowym odbiornikiem jest istniejący basen technologiczny na ww. terenie.

Zgodnie z *Opinią* (Burakowski 2012):

- w projekcie planu przewidziano tereny do przejścia wód opadowych obecnie kierowanych do stawu oraz zabezpieczono tereny przyległe przed możliwością zalewania,
- na etapie opracowania projektu planu oszacowano docelową objętość wód opadowych niezbędną do zagospodarowania w zbiorniku/ach (wyznaczoną w oparciu o program kanalizacji deszczowej, projekt zagospodarowania terenów po Biaformie, a także terenów przyległych znajdujących się w obszarze zlewni wód opadowych odprowadzanych do stawu oraz założeniach szczegółowych planu zagospodarowania przestrzennego),
- przyjęto w zapisach planistycznych możliwość lokalizacji nowych zbiorników do gromadzenia wód opadowych; rozwiązanie takie ograniczy m.in. skutki występowania krótkotrwałych wysokich przepływów w odbiornikach oraz zmniejszy zawartość zanieczyszczeń wprowadzanych z wodami deszczowymi.

1.2.5. Koncepcja uregulowania przepływu wód w rzece Białej. Ekspertyza hydrotechniczna na odcinku od ul. Plażowej do granic miasta Białegostoku w rejonie oczyszczalni ścieków

W *Ekspertyzie* wskazano obszary wzdłuż rzeki Białej na terenie miasta Białegostoku zagrożone występowaniem wód powodziowych, a także przyczyny pojawiania się zalewów. Na podstawie jej wyników opracowano koncepcję techniczną ukazującą możliwości i sposoby zabezpieczenia przed powodzią oraz określenie zakresu niezbędnych inwestycji powodziowych zabezpieczających tereny w dolinie rzeki Białej przed zalewem wodami o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia.

Koryto rzeki (na odcinku od ul. K. Ciołkowskiego do ul. Dojlidy Fabryczne) jest uregulowane i prostoliniowe, a jego zagłębienie (względem powierzchni tarasu zalewowego) jest niewielkie z tym, że brzegi wyznaczają ogroblowania powstałe z odkładu urobku po konserwacji (odmulaniu).

Strefę zagrożenia powodziowego (rys. 5) w rejonie nieobwałowanej rzeki Białej określono dla przepływu maksymalnego o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=2\%$, czyli tzw. wody 50-letniej.

Prognozowany zalew obejmuje głównie niezabudowany teren doliny na prawym brzegu (poza obszarem ujętym w projekcie mpzp). Na lewym brzegu zalew obejmuje fragment ogródków działkowych przy ul. K. Ciołkowskiego. Analiza hydrauliczna koryta rzeki w przekrojach obliczeniowych nie wykazała zalewów w lewobrzeżnej części doliny. Zalew ograniczają niewielkie groble powstałe z odkładu po konserwacji (odmulaniu). Jednakże analiza z wykorzystaniem Numerycznego Modelu Terenu wykazała możliwość wystąpienia zalewów poprzez lokalne zaniżenia czy też ujściowe odcinki rowów odwadniających.

Przyszłe zagospodarowanie terenu określone w analizowanym projekcie planu nie będzie kolidowało z wyznaczoną strefą zagrożenia powodziowego w omawianym dokumencie. Teren będzie utrzymany w dalszej perspektywie pod kompleks ogrodów działkowych oraz wody powierzchniowe śródlądowe.

Rysunek 5 Zalew doliny od ul. Ciołkowskiego (km 20+462) do ul. Dojlidy Fabryczne (km 21+724)
źródło: Opracowano na podst. Konceptji uregulowania przepływu wód w rzece Białej. Ekspertyza hydrotechniczna na odcinku od ul. Plażowej do granic miasta Białegostoku w rejonie oczyszczalni ścieków (2017)

1.2.6. Studium hydrograficzne doliny rzeki Białej z wytycznymi do zagospodarowania rekreacyjnowypoczynkowego i elementami małej retencji oraz prace hydrologiczne niezbędne do sporządzenia dokumentacji hydrologicznej

Według tytułowego opracowania: „W chwili obecnej możliwości Białej jako odbiornika wód deszczowych zostały praktycznie wyczerpane, o czym świadczą występujące podtopienia, zwłaszcza w okresie opadów nawalnych”.

Istotą polityki wodnej miasta powinno być usuwanie przyczyn problemów, w szczególności nadmiernej koncentracji odpływu po opadach nawalnych ze względu na zwiększającą się powierzchnię terenów nieprzepuszczalnych. Działania powinny być prowadzone na całym obszarze zlewni rzeki Białej i obejmować następujące grupy:

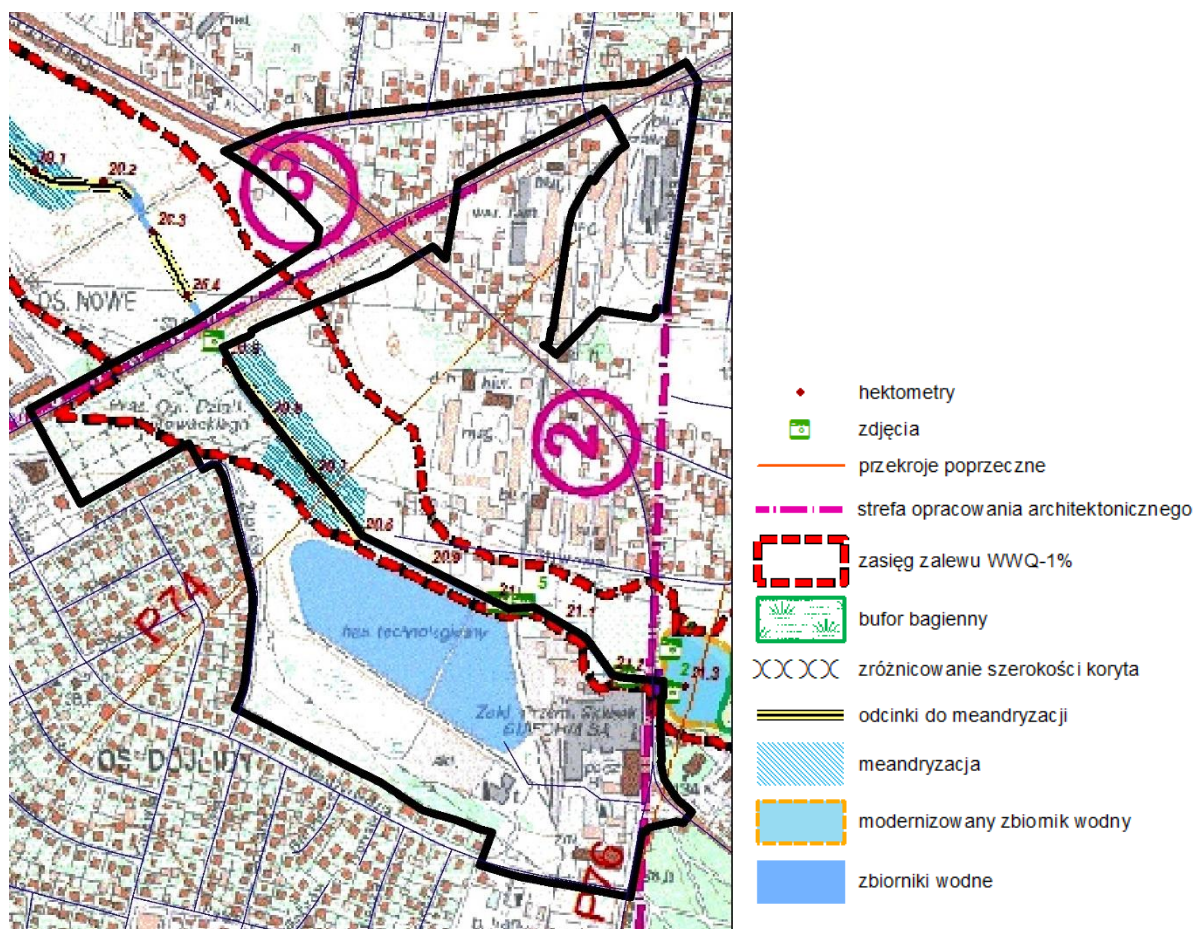
- ograniczanie spływu powierzchniowego,

- zwiększanie czasu retencji wód opadowych,
- poprawa jakości odprowadzanych z kanalizacji do rzeki wód opadowych poprzez podczyszczanie za pomocą separatorów i osadników instalowanych na wylotach,
- zapewnianie utrzymania przepustowości Białej jako odbiornika wód deszczowych,
- działania prowadzące do zwiększania potencjału ekologicznego rzeki Białej (zmienność geometrii koryta, kształtowanie roślinności, udrożnienie dla migracji organizmów).

W celu realizacji wskazanej w *Studium hydrograficznym* polityki wodnej podjęto następujące działania:

- utrzymano przepustowość koryta rzeki Białej,
- ograniczono urbanizację doliny Białej dostosowując do ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*,
- przeznaczono część terenu pod funkcje zieleni – jako obszary infiltrowania wód deszczowych,
- ustalono w projekcie mpzp profilowanie terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności itp.

W otoczeniu na brzegu południowym rzeki Białej, w części wschodniej, występują tereny przemysłowe Fabryki Sklejki obejmujące zabudowania i basen technologiczny – częściowo zasypany w ostatnich latach. W części zachodniej tereny okresowo podmokłe z roślinnością trawiastą i ogrody działkowe z roślinnością synantropijną i ruderalną o niskiej wartości.

Rysunek 6 Wskazania do zagospodarowania koryta i doliny Białej z naniesioną granicą opracowania

źródło: *Opracowanie własne na podst. Studium hydrograficznego doliny rzeki Białej z wytycznymi do zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego i elementami małej retencji ... (2009)*

Główną ideą kształtowania krajobrazu doliny rzeki Białej wg opracowania powinno być stworzenie parku linearnego z ciągiem pieszo-rowerowym przebiegającego przez wszystkie odcinki doliny. Ciąg pieszo-rowerowy powinien umożliwiać przemieszczanie się wzdłuż rzeki od stawów w Dojlidach poprzez miasto do odcinka ujściowego Białej i doliny Supraśli, a przede wszystkim powinien bezpiecznie wyprowadzać użytkowników z centrum miasta do terenów otwartych o charakterze przyrodniczym lub rekreacyjnym.

Proponowaną główną funkcją dla odcinka doliny Białej ujętej w projekcie planu jest funkcja estetyczna, a towarzysząca – funkcja tranzytowa/rekreacyjna (ekstensywna). Ograniczeniem ich realizacji jest możliwość występowania zalewów oraz całkowity brak miejsca przy rzece od strony południowej – zabudowania i ogrodzenie fabryki oraz ogrodzenie ogródków działkowych w strefie korytovej.

Realizacja funkcji estetycznej powinna polegać na kształtowaniu ładu przestrzennego w dolinie i na jej obrzeżach oraz atrakcyjnego wizualnie otoczenia rzeki.

Realizacja funkcji rekreacyjnej będzie wymagała wyposażenia doliny w infrastrukturę rekreacyjną i celowego/aktywnego kształtowania terenów zieleni. Należy też tworzyć pieszo-rowerowe powiązania komunikacyjne między centrum miasta a doliną.

Obecnie odcinek 2 w *Studium hydrograficznym (...)*, do którego należy omawiana część przebiegu Białej (rys. 6) zawarta w omawianym projekcie mpzp, posiada średnie walory środowiska w strefie tarasów i zboczy, w strefie brzegowej i korytovej, a niskie - w strefie przykorytovej.

W opracowaniu wskazane jest zwiększenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych całej doliny, w tym także omawianego odcinka, szczególnie należy skoncentrować się na strefie koryta i brzegowej. Powinny one polegać na zwiększeniu liczby specyficznych mikrosiedlisk korytowych (przez co zostaną stworzone warunki do bytowania bogatszej i bardziej zróżnicowanej fauny bezkręgowej oraz kręgowej) oraz osłonięciu rzeki szpalerem krzewów i drzew, co poprawiłoby termikę oraz stworzyło kolejne specyficzne siedliska, np. podmycia korzeniowe lub opadłe gałęzie.

Proponowane rozwiązania względem obszaru doliny Białej w analizowanym projekcie mpzp:

- odsunięcie koryta rzeki od zabudowań fabryki w kierunku północnym,
- częściowa meandryzacja lub rozdzielenie koryta rzeki na dwa (bifurkacja),
- wprowadzenie niskiej i średniej (krzewy) roślinności łąkowej na skarpach lewego brzegu, także na terenie pomiędzy zabudowaniami fabryki i odsuniętym korytem rzeki, w celu zabezpieczenia przed erozją,
- w części zachodniej wskazane wprowadzenie luźnych zadrzewień parkowych (z wykorzystaniem gatunków zbiorowisk łąkowych: wierzby, topole, wiązy – odpornych na okresowe zalewanie) przy jednoczesnym niedopuszczaniu do samoistnego zarastania terenu przez krzewy i drzewa (samosiewy).

Tereny przeznaczone pod ogrody działkowe, zieleni urządzoną oraz wody powierzchniowe śródlądowe stanowią (poprzez ustalenia względem ich zagospodarowania) strefę zabezpieczającą przed zagrożeniem powodziowym od rzeki Białej dla wystąpienia wody 100-letniej.

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030

Celem nadrzędnym *Planu adaptacji miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* (MPA) jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Białystok zapewniającego wdrażanie

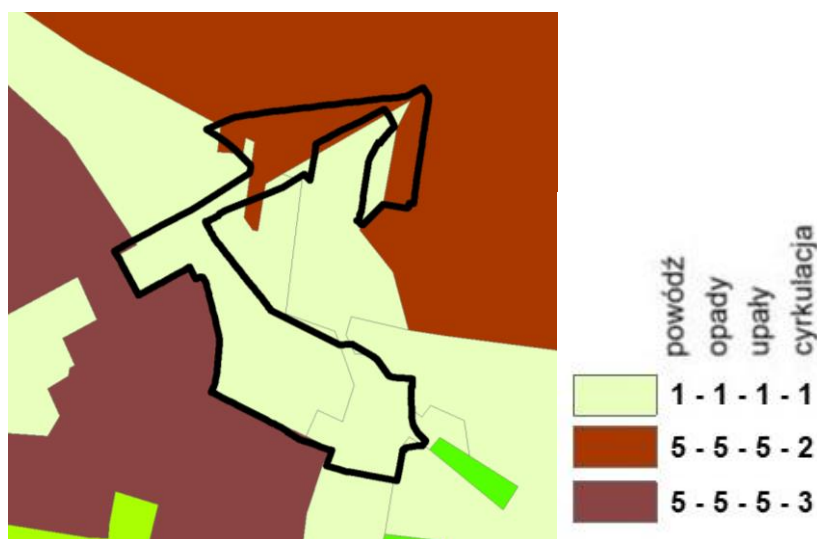
zrównoważonego rozwoju i osiągnięcie wysokiej jakości życia. Cele strategiczne *Planu adaptacji* powiązane z analizowanym projektem planu to:

- Adaptacja do zagrożeń termicznych,
- Adaptacja do zagrożeń związanych z opadem i powodzią/podtopieniami,
- Uwzględnienie zmian klimatu w planowaniu przestrzennym.

Największymi zagrożeniami klimatycznymi dla Miasta Białystok są wzrostowe trendy zarówno opadów (sumy i ich intensywności powodujące wezbrania i nagłe powodzie lokalne typu flash flood), upałów (w tym temperatur maksymalnych i liczby fal upałów) jak i susz (w szczególności długość okresów bezopadowych). Pomimo tendencji spadkowej nie należy również lekceważyć przymrozków, które mogą powodować istotne skutki wiosną w okresie kwitnienia roślin oraz oblodzenia groźne o każdej porze roku. Zjawiska te mogą stanowić poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców.

Jednym ze sposobów przeciwdziałania skutkom zmian klimatu jest odpowiednie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym terenów zieleni, które regulują klimat lokalny, retencjonują wodę łagodząc zarówno skutki suszy jak i powodzi. Odpowiednia, z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, struktura przestrzenna to wyższy komfort życia mieszkańców, wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz mniejsze straty materialne związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Cel MPA jest zgodny z głównym celem *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA2020), czyli zapewnieniem zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Wynikiem działań dotyczących polityki przestrzennej uwzględniającej konsekwencje zmian klimatycznych dla miast powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawałnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymiana szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

- 1 - działania niewymagane
- 2 - działania niewymagane, wskazane monitorowanie
- 3 - planowanie działań w dłuższej perspektywie (2050)
- 4 - wymagane działania w krótkiej perspektywie (2030)
- 5 - działania pilne

Rysunek 7 Przestrzenny rozkład ryzyka związanego z zagrożeniami klimatycznymi w sektorze Gospodarka przestrzenna

Źródło: Opracowanie na podst. Planu adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do 2030 roku (2019 r.)

Przeprowadzona analiza w MPA ukazuje, że na analizowanym obszarze osiedla mieszkaniowego jednorodzinne w północno-zachodniej części omawianego projektu planu są wymagane pilne działania w stosunku do zagrożeń klimatycznych w sektorze gospodarki przestrzennej (rys. 7). Nadano bardzo wysoki lub wysoki priorytet działań adaptacyjnych w gospodarce przestrzennej przed zagrożeniem powodzią, opadami i upałami, cyrkulacją powietrza (zanieczyszczenie powietrza, przewietrzanie), chłódami, a średni – przed suszą. Na pozostałym terenie ujętym w opracowaniu nie ma konieczności do pilnych działań adaptacyjnych do zmian klimatu. Jednakże należy zauważyć, że bardziej intensywne zagospodarowanie terenu objętego analizą przyjęte w projekcie mpzp (zabudowa mieszkaniowa, usługowa i produkcyjna) spowoduje konieczność szybszej reakcji na zmiany związane z ww. zagrożeniami klimatycznymi.

1.2.8. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022

Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczania ich ilości oraz negatywnego oddziaływania na środowisko koncentrować się powinny głównie na działaniach edukacyjnych i informacyjnych.

W obowiązującym *Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022* wskazano do osiągnięcia do 2028 r. m.in. następujące cele główne w stosunku do gospodarki odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji:

- 1) Zmniejszenie ilości powstających odpadów (ograniczenie marnotrawienia żywności, wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia).
- 2) Zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie).
- 3) Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.
- 4) Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
- 5) Zmniejszenie ilości odpadów ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie.
- 6) Zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych.
- 7) Zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia.
- 8) Likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych.

Jednym z celów szczegółowych jest objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Zapisy projektu planu nie wpływają negatywnie na dążenie do osiągnięcia ww. celów *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022*.

1.2.9. Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki

polityki w zakresie ochrony środowiska, prowadzonej przez miasto Białystok i określającym wynikające z nich działania.

Nadrzędnym celem polityki ochrony środowiska na lata 2021 – 2024 jest dążenie do: „Zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta Białystok, w którym środowisko przyrodnicze i jego ochrona mają znaczący wpływ na przyszły charakter tego obszaru i równocześnie wspierają jego rozwój gospodarczy i społeczny poprzez poprawę jego stanu, ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury ochrony środowiska”. Cele i kierunki interwencji stanowią zestaw pożądaných (wskazywanych) kierunków do realizacji lub zaniechania, mających w efekcie poprawić stan jakości środowiska, zachować lub ochronić wartościowe komponenty środowiska i dać narzędzie do racjonalnego korzystania ze środowiska.

Tabela 1 Cele Programu ochrony środowiska dla miasta Białystok powiązane z projektem planu

Obszar interwencji	Cel strategiczny w latach 2021-2024 Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców – dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza - Rozbudowa systemu dróg dla rowerów i innej infrastruktury rowerowej, (...); - Planowanie przestrzenne służące poprawie jakości powietrza;
Zagrożenia hałasem	Ochrona mieszkańców przed nadmiernym oddziaływaniem hałasu - Ograniczenie oddziaływania hałasu komunikacyjnego i kolejowego; - Ograniczenie uciążliwości zakładów przemysłowych; Osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego, bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu - Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia ochrony środowiska przed hałasem;
Pola elektromagnetyczne	Ochrona mieszkańców przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych - Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia pól elektromagnetycznych;
Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody - Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
Gospodarka wodno-ściekowa	Zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki wodno-ściekowej - Rozwój i modernizacja zbiorowego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych; - Zwiększenie retencji wodnej i gruntowej w celu ochrony terenów zabudowanych przed podtopieniami;
Gleby	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi - Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi; - Zapobieganie degradacji gleb;
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami - Doskonalenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami w szczególności systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z obszaru miasta; - Poprawa jakości środowiska;

Zasoby przyrodnicze	<p>Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otoczenie opieką cennych i zagrożonych elementów fauny; - Ochrona istniejących terenów zieleni wraz z utrzymaniem ich w należytym stanie; - Zwiększenie bioróżnorodności i walorów przyrodniczych w parkach i na skwerach;
Zagrożenia poważnymi awariami	<p>Doskonalenie systemu ochrony mieszkańców i środowiska przed skutkami poważnych awarii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie warunków do skutecznego usuwania skutków zagrożeń środowiska; - Bezpieczny transport materiałów niebezpiecznych;
Edukacja ekologiczna	<p>Podniesienie stanu świadomości ekologicznej mieszkańców. Kształtowanie postaw proekologicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udostępnianie informacji o środowisku zgodnie z ustawą dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

1.2.10. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Celem strategicznym polityki przestrzennej zagospodarowania województwa podlaskiego jest: „Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego”.

Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:

- Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,
- Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,
- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,
- Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.

Zasady ogólne polityki przestrzennej województwa podlaskiego mają charakter stały i dotyczą wszelkich form działalności w przestrzeni:

- 1) Ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju, wynikają z niej następujące zasady planowania publicznego:
 - zasada racjonalności ekonomicznej,

- zasada preferencji regeneracji,
 - zasada przezorności ekologicznej,
 - zasada kompensacji ekologicznej,
- 2) Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewniają:
- zasada hierarchiczności celów,
 - zasada dynamicznego strefowania,
 - zasada partycypacji społecznej,
 - zasada harmonijnego wpisania dziedzictwa kulturowego w struktury przestrzenne,
 - zasada odchodzenia od monofunkcyjności przeznaczenia terenu,
 - zasada poprawy funkcjonowania struktur i układów przestrzennych,
 - zasada tworzenia rezerw terenowych.

1.2.11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Celem *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. *AKPOŚK 2017* została opracowana zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 91/271/EWG, który zobowiązuje do stosowania podwyższonego usuwania biogenów na wszystkich oczyszczalniach ścieków w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM.

Białystok został uznany za aglomerację priorytetową dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego. Aglomeracja (wg Prawa wodnego) oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Część obszaru aglomeracji nie obsługiwana systemem kanalizacyjnym powinna mieć wg *AKPOŚK 2017* zapewnione odprowadzenie i oczyszczanie ścieków przy wykorzystaniu systemów indywidualnych na odpowiednim poziomie ochrony środowiska.

Kolejne aktualizacje *KPOŚK* (w 2005 r., 2010 r., 2011 r., 2016 r. i 2017 r.) dotyczyły głównie weryfikacji wykazu aglomeracji oraz planowanych inwestycji w zakresie ich wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej oraz oczyszczalnie ścieków.

Wnioski z *Prognozy oddziaływania na środowisko* wskazują, że realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska, poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (m.in. rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności.

Obecnie teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w północno-zachodniej części omawianego projektu mpzp posiada wiele zbiorników na nieczystości ciekłe. Zgodnie z ustaleniami projektu planu wymagane jest podłączenie budynków istniejących, a tym bardziej - nowych do kanalizacji sanitarnej w sąsiadujących ulicach.

1.2.12. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Najważniejszym przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód.

Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plany gospodarowania wodami (PGW) są narzędziem planistycznym, które usprawniają proces osiągania celów środowiskowych. Stanowią one fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. PGW mają wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki, w tym: przemysł, rolnictwo, leśnictwo, gospodarkę komunalną, transport, rybołówstwo czy turystykę. To dokument, który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów RDW w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Omawiany obszar znajduje się w zlewni rzeki Białej. Rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052, z monitoringu określono dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny (zgodnie z oceną stanu na 2019 r.). Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrażona.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 2022 r. poz. 503) oraz art. 46 ust. 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie do projektu planu został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (znak: WPN.411.1.29.2019.AR z dnia 01.04.2019 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (opinia nr 10/NZ/2019 z dnia 20.03.2019 r.).

Zakres terytorialny opracowania obejmuje część terenu objętego granicami określonymi w uchwale Nr IV/61/18 Rady Miasta Białystok z dnia 17 grudnia 2018 r. (rys. 1) i tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłyby skutkować realizacja ustaleń tego planu.

Stan środowiska omawianego terenu i zagrożenia wynikające z realizacji ustaleń projektu planu przedstawiono w formie graficznej (załącznik 1 i załącznik 2) oraz opisowej, zawartej w niniejszym opracowaniu.

Szczególne uwagę zwrócono na wyeliminowanie lub ograniczenie potencjalnych zagrożeń i negatywnego oddziaływania na środowisko (w tym zdrowia ludzi) wprowadzonych ustaleń planistycznych.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest identyfikacja i przewidywanie oddziaływania zamierzeń o implikacjach środowiskowych na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne, a co za tym idzie zinterpretowanie i skuteczne przekazanie informacji o tych oddziałyvaniach. Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami (w tym wtórnymi) oraz proponuje działania zaradcze i korekcyjne. Zadaniem prognozy jest ocena całościowa i obiektywna przedmiotowego terenu.

Do oceny interakcji między człowiekiem a środowiskiem, w prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Do zbadania stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie bezpośrednich badań terenowych.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby kontrolować praktyczne skutki zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym Białegostoku, zarówno z punktu widzenia ich zgodności z ustaleniami zawartymi w projekcie planu, jak i ich potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz implementacji zaleceń i sugestii zawartych w niniejszej prognozie, niezbędne jest prowadzenie systemu monitorowania planu, czyli sprawdzania postępów z jego realizacji. Monitoring powinien umożliwić korygowanie działań, które nie przynoszą planowanych efektów i rezultatów, reagowanie na zmiany sytuacji w mieście.

Monitoring skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry

obiektów oddanych do użytku, zestawienia rozbiórki obiektów oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg.

Na podstawie artykułu 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co najmniej raz w kadencji Prezydent Miasta przekazuje Radzie Gminy wyniki analiz. Zostaną one poszerzone o ocenę skutków realizacji ustaleń wszystkich obowiązujących planów. Jednym z narzędzi, które posłuży do ww. analizy będzie ortofotomapa Białegostoku.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne z realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

5.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym projektem planu

budowa geologiczna, geomorfologia oraz powierzchnia terenu

W szerszym układzie przyrodniczym, teren objęty opracowaniem położony jest na Nizinie Północnopodlaskiej i w całości należy do zachodniej części mezoregionu Wysoczyzny Białostockiej. Budulcem pokrywy glebowej są utwory czwartorzędowe zlodowacenia środkowopolskiego. Rzędne terenu opracowania wahają się od 132,5 m n.p.m. w części zachodniej (przy korycie rzeki Białej) do ok. 142 m n.p.m. w części północnej.

Na podst. map opracowanych przez W. Kwiatkowskiego (Geomorfologia i Geologia) w 2004 r. widoczne jest, że południowa część analizowanego obszaru znajduje się na terenie zalewowym, dnie doliny i rozlewisk złożonym z piasków humusowych i namulów dolin i zagłębień okresowo przepływowych. Teren w niewielkiej odległości od ul. Niedźwiedziej w kierunku północnym znajduje się na wysoczyźnie moreny dennej budowanej przez glinę zwałową. Obszar w północnej części omawianego obszaru objętego projektem mpzp przynależy do równinnego dna niecki wytopiskowej utworzonej z piasków, żwirów, mułków i glin wytopiskowych (częściowo na glinach).

Natomiast w *Ekofizjografii Białegostoku* (2011, 2012) na mapie stanowiącej kompilację arkuszy Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1 : 50 000, arkuszy Białystok (Kmieciak 2004) i Wasilków (Laskowski 2002) zauważa się, że większość omawianego terenu (część północna za ul. Nowowarszawską, południowa część zespołu ogrodów działkowych oraz rejon pomiędzy korytem rzeki, ul. Dojlidy Fabryczne, Niedźwiedzią i Żubrów) jest równiną wodnolodowcową złożoną z piasków i żwirów wodnolodowcowych. Wyjątkiem jest niewielki teren w zachodniej części przy korycie Białej traktowany jako równina torfowa oraz odnoga

dna doliny rzecznej (budowana przez piaski humusowe i namuły den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowowych).

Obszar w kierunku północnym za ul. Nowowarszawską charakteryzuje się bardzo słabą przepuszczalnością gruntów (piaski gliniaste, pyły, gliny i łąy), zaś część południowa analizowanego terenu – średnią (piaski średnio- i gruboziarniste). Należy zwrócić uwagę, że w obszarze otaczającym zbiorniki wodne należące do firmy „Biaform” znajdują się antropogeniczne grunty nasypowe (przepuszczalność zróżnicowana), podłoże stanowią tu przemieszane i ustabilizowane nasypy ziemne. W wyniku realizacji układu komunikacyjnego i wprowadzanej zabudowy profile gleb zostały zniekształcone, dokonano także nasypów ziemi i gruzu. Z tego też względu obecnie grunty pod zabudową oraz infrastrukturą komunikacyjną mają zróżnicowaną przepuszczalność.

warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

Wzdłuż terenu opracowania przebiega rzeka Biała. Koryto rzeki Białej jest uregulowane i prostoliniowe a jego zagłębienie (względem powierzchni tarasu zalewowego) jest niewielkie. Część niskich brzegów uległa deregulacji, ze względu na ich niewielką wysokość, zagrożenie erozją jest nieduże. Obecnie strefa korytowa jest kształtowana jedynie poprzez okresowe wykaszanie skarp (*Studium hydrograficzne...*, 2009). Koryto Białej przebiega bardzo blisko budynków znajdujących się na terenie produkcyjno-usługowym zakładu „Biaform” (zdj. 1). Istnieje nadzieja, że przy zmianie funkcji zagospodarowania terenu produkcyjno-usługowego pod funkcje mieszkaniowe, inwestor podejdzie do rzeki bardziej holistycznie i uwzględni jej rolę w przestrzeni osiedla i odpowiednio ją potraktuje zapewniając bezpieczne miejsce do odnawiania się jej zasobów.

Zdjęcie 1 Koryto rzeki Białej przy budynku zakładu „Biaform” (widok z ul. Dojlidy Fabryczne) we wschodniej części analizowanego projektu mpzp

Fot. Elżbieta Drożdżal (19.09.2022 r.)

Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny zlewni topograficznych zauważa się, że omawiany obszar znajduje się w zlewni Białej (głównie przyrzecze Białej, ogrody działkowe przynależą do zlewni Cieku spod Aeroklubu, a teren produkcyjno-usługowy zakładu „Biaform” - zlewni Cieku spod Borsuczej). Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych, na niezagospodarowanych gruntach, odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku przepływającej rzeki. Z terenów utwardzonych, komunikacyjnych woda odprowadzana jest podczas opadów w sposób sztuczny, tzn. kierowana do studzienek, kolektorów by nie spowodować zakłóceń z korzystania z danej infrastruktury.

Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się głównie na poziomie 1 – 2 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Dolina rzeczna stanowi obszar nieprzydatny do zabudowy z powodu występowania gruntów mineralno-organicznych i organicznych w obniżeniach terenu, z wysokim poziomem wody gruntowej i możliwością podtopień wodami powierzchniowymi podczas nagłych opadów burzowych. Północna część objęta opracowaniem posiada średnio korzystne warunki do zabudowy oraz wysoki poziom wód gruntowych.

Zdjęcie 2 Koryto rzeki Białej (widok z ul. K. Ciołkowskiego w stronę zakładu „Biaform”) w zachodniej części objętej projektem mpzp
Fot. Elżbieta Drożdżał (19.09.2022 r.)

Obecnie część terenu objętego projektem mpzp przeznaczona pod tereny zieleni urządzonej nie jest dostępna do swobodnego przemieszczania się dla ludzi. We wschodniej części ogranicza tę funkcję bliskie sąsiedztwo ogrodzonego zespołu ogrodów działkowych (zdz. 2), dlatego w projekcie mpzp przewiduje się część ROD im. J. Słowackiego pod cel publiczny – teren zieleni urządzonej. W dalszej części przejście wzdłuż rzeki Białej jest niemożliwe ze względu na bliskie sąsiedztwo budynków produkcyjno-usługowo-magazynowych zakładu „Biaform” oraz ogrodzenie własności swoich gruntów.

Rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobią go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego.

Kontrolowany jest stan czystości rzeki Białej w profilu ujściowym w m. Nowe Aleksandrowo (poniżej ujścia ścieków z oczyszczalni komunalnej). Ocena jakości wód rzeki Białej (WIOŚ 2018) w ww. punkcie poboru przedstawia się następująco:

- klasyfikacja potencjału ekologicznego - wody zakwalifikowano do V klasy – potencjał zły (o klasyfikacji zdecydował element biologiczny – makrobezkręgowce bentosowe (indeks MMI) oraz większość parametrów fizykochemicznych,
- klasyfikacja stanu chemicznego – wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywną wartość: difenyloeterów bromowanych, niklu i jego związków, benzo(a)pirenu, benzo(g,h,i)perylenu i heptachloru,
- stan wód będący wypadkową potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP wskazała zły stan wód.

Ogólna ocena stanu wód Białej jest od wielu lat zła, na co ma wpływ wielkość oddziaływania aglomeracji i mały przepływ naturalny wód w stosunku do ilości odprowadzanych, dobrze oczyszczonych ścieków. W ocenie jakości uwidacznia się zły stan ekologiczny rzeki oraz wpływ związków biogenych powodujących eutrofizację wód.

Poza rzeką Białą sieć sztuczną hydrograficzną stanowią rowy otwarte znajdujące się na terenie objętym opracowaniem: wzdłuż ul. K. Ciołkowskiego (teren o symbolu 1KD-G, zdj. 3a) oraz zbierające wodę deszczową z ul. Żubrów (teren o symbolu 11.1IT, zdj. 3b) i Niedźwiedziej (teren 7KD-D oraz 3ZP,IT). Na terenie o symbolu 3ZP,IT obecnie znajduje się zamknięty układ kanalizacji deszczowej, ustalenia projektu mpzp wskazują na odtworzenie jego do funkcjonowania jako rowu otwartego wzdłuż projektowanego terenu zieleni urządzonej. Ten kanał zbiera wodę deszczową z dróg osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w odległości około 200 m w kierunku południowym od granicy projektu mpzp jego przebieg jest ponownie w rowie otwartym. Planowane jest utrzymanie rowów zbierających wodę deszczową w formie otwartej na terenie o symbolu 3ZP,IT, 11.1IT, wzdłuż projektowanej ulicy o symbolu 7KD-D oraz w ulicy o symbolu 1KD-G.

Zdjęcie 3a i 3b Rowy otwarte na terenie objętym projektem mpzp (wzdłuż ul. K. Ciołkowskiego - teren o symbolu 1KD-GP oraz zbierający wodę deszczową z ul. Żubrów - teren o symbolu 11.1IT)

Fot. Elżbieta Drożdżał (19.09.2022 r.)

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052 o dobrym stanie ilościowym i dobrym stanie chemicznym.

Omawiany obszar znajduje się w znacznej odległości od Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśl.

Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w obszarach zagrożonych powodzią od rzeki Supraśl wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w 2015 r.

Kompleks ogrodów działkowych oraz tereny pokryte roślinnością charakteryzują się intercepcją. Niezabudowany obszar doliny rzeki Białej posiada zdolności do retencji i odpływu naturalnego, a zbiornik wodny pełni funkcję retencjonującą. Teren osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w północnej części terenu objętej opracowaniem pełni rolę odpływu powierzchniowego i podziemnego. Teren produkcyjno-usługowy zakładu „Biaform” oraz korytarze uliczne charakteryzują się odpływem powierzchniowym.

szata roślinna

Omawiany obszar nie charakteryzuje się szczególną różnorodnością florystyczną. Część analizowanego terenu pomiędzy ul. K. Ciołkowskiego, korytem rzeki Białej i ul. Wilczej zajęta jest przez Rodzinny Ogród Działkowy im. J. Słowackiego. Dominują tu uprawy ogrodnicze, krzewy i drzewa owocowe i ozdobne. Kompleks ogrodów znajduje się częściowo w obszarze doliny rzecznej.

Na podstawie *Opracowania ekofizjograficznego dla terenu miasta Białegostoku z 2004 r.* można zauważyć, że w otoczeniu zbiorników wodnych na terenie produkcyjno-usługowym wytworzyły się zbiorowiska szuwarów turzycowych *Caricetum gracilis* i *Caricetum rostratae* oraz zaobserwowane w 2013 roku zbiorowiska pałki wodnej (zdj. 4). Obecnie zostały one poddane likwidacji. W obszarze na wschód od zespołu ogrodów działkowych oraz w bliskim sąsiedztwie rzeki Białej we wschodniej części objętej projektem planu zinwentaryzowano wówczas pastwisko świeże *Cynosurion*.

Zdjęcie 4 Widok na zbiornik wodny na terenie zakładu Biaform
Fot. Elżbieta Drożdżał (2013 r.)

Obszar objęty projektem planu znajduje się w IV strefie wegetacji porostów, w której korę drzew kolonizują porosty skorupiaste, łusieczkowate oraz gatunki o plechach listkowatych; obfitsze i bardziej gatunkowo zróżnicowane występowania porostów listkowatych, a także pojedynczych plech krzaczkowatych dowodzi znacznej poprawy warunków bioekologicznych tej strefy (Kwiatkowski i Gajko 2012 za Matwiejuk 2007).

W bliskim sąsiedztwie analizowanego terenu znajdują się stanowiska porostów: mąkla tarniowa *Evernia prunastri* (przy ul. Dojlidy Fabryczne) płucnica zielonawa *Cetraria chlorophylla* (teren osiedla domów jednorodzinnych przy ul. Niedźwiedziej na wysokości ul. Zajęczej) oraz przylepka okopcona *Melanelia fuliginosa* (w pobliżu skrzyżowania ulicy Żubrów z Niedźwiedzią). Wspomniane gatunki grzybów nie są objęte ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz 1408, z późn. zm.).

Na terenie zakładu Biaform występują pojedyncze drzewa o dobrze wykształconej koronie, są to głównie topole, ale pojawia się też kasztan i lipa we wschodniej części obszaru zakładu. Ponadto w rejonie ulicy rozgraniczającej 4KD-L Dojlidy Fabryczne znajdują się drzewa warte zachowania: klon zwyczajny, dwa jesiony wyniosłe, lipa oraz wiąz.

fauna

Na ocalałym dotychczas zbiorniku wodnym można przypuszczać z dużym prawdopodobieństwem dalsze bytowanie ropuchy szarej *Bufo bufo* (zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją na potrzeby opracowania ekofizjograficznego, 2011 r.). Znacznie bardziej obfity w gatunki płazów (rzekotka drzewna, grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropucha

szara, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaby zielone i brunatne) zbiornik wodny uległ już likwidacji, zasypaniu. Siedlisko zapewniające bioróżnorodność tego rejonu miasta, osiedla zostało zniekształcone i utracone. Zbiorniki pełniły dawniej funkcje technologiczne przy moczeniu drewna, następnie nieużytkowane zostały zajęte w wyniku sukcesji naturalnej przez roślinność nadwodną (zbiorniska szuwarowe) i gatunki zwierząt charakterystyczne dla takich siedlisk. Przyroda i utrzymanie unikatowego elementu środowiska przegrało z ekonomią tego terenu przeznaczając pod realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

W 2013 roku zauważono na istniejącym jeszcze zbiorniku wodnym należącym do zakładu Biaform parę odpoczywających łabędzi. W trakcie wizji w terenie w marcu 2019 r. w pobliżu rzeki odnotowano obecność bobrów na podstawie śladów zgryzania drzew. Natomiast podczas wizji terenowych we wrześniu 2022 roku zaobserwowano zgrupowania kaczek w rzece Białej oraz przy ujściu rowu otwartego z ul. K. Ciołkowskiego do rz. Białej.

Realizacja przebudowy skrzyżowania ulicy K. Ciołkowskiego z Nowowarszawską spowodował pozytywne zmiany względem migracji zwierząt wzdłuż rzeki Białej i dostępności dla mieszkańców. Pod fragmentem ulicy K. Ciołkowskiego ujętego w projekcie mpzp znajduje się bufor od koryta rzeki, w którym umożliwiono realizację drogi rowerowej (zdz. 5) i swobodne przejście dla drobnych zwierząt, ale też i ludzi.

Zdjęcie 5 Obszar koryta rzeki Białej wraz z rezerwą terenu do migracji drobnych zwierząt i drogą rowerową pod ul. K. Ciołkowskiego (widok w kierunku biegu rzeki)

Fot. Elżbieta Drożdżał (19.09.2022 r.)

ochrona przyrody i powiązania przyrodnicze

W *Ekofizjografii Białegostoku* (2011, 2012) wyznaczono zasięg projektowanego obszaru faunistycznego użytku ekologicznego (rys. 2) zawierającego zbiornik wodny wraz z przyległymi łąkami. Stan faktyczny nie pozwala na wprowadzenie takiej formy ochrony przyrody. Obecnie następuje ekspansja zabudowy wielorodzinnej na dotychczasowych terenach wskazywanych do ochrony. Zbiorniki na terenie zakładu „Biaform” pełniły dawniej funkcje technologiczne przy moczeniu drewna, następnie nieużytkowane zostały zajęte przez roślinność nadwodną i gatunki zwierząt charakterystyczne dla takich siedlisk. Przyroda i utrzymanie unikatowego elementu środowiska przegrało z ekonomią tego terenu przeznaczając pod realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Obszar systemu przyrodniczego wyznaczony w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* zawiera pozostałości niezainwestowanej, niezabudowanej doliny rzeki Białej wraz z jej korytem. Zachowanie systemu przyrodniczego miasta wpływa na ochronę walorów przyrodniczych, zapewniających prawidłowe funkcjonowanie przyrody, a także odpowiednie standardy życia ludzi w mieście. Dolina Białej funkcjonuje jako korytarz ekologiczny w skali miasta. Układ dolin stanowi bazę do migracji zwierząt i roślin. Doliny rzeczne są – poza lasami – najbardziej wartościowym środowiskiem przyrodniczym, stanowiącym podstawę bytu bogatej grupy zbiorowisk roślinnych, chronionych gatunków roślin oraz zwierząt: owadów, ptaków, płazów, gadów i ssaków. Należy zapewnić w przyszłym zagospodarowaniu charakterystyczną roślinność - siedliska podmokłe, zbiorowiska przybrzeżne ze strefą migracyjną dla drobnych zwierząt. Najważniejsza jest ochrona funkcjonalności korytarzy i niedopuszczenie do zablokowania ich ciągłości. Korytarz wzdłuż dolin rzecznych cechuje się najszerszym spektrum występowania gatunków, jest miejscem żerowania, rozrodu, schronienia. Korytarze ekologiczne stanowią istotny element struktury przestrzeni przyrodniczej, pozwalający na łączenie w sieć obszarów cennych przyrodniczo, a tym samym umożliwiając funkcjonalne wzmacnianie systemu przyrodniczego.

Korytarz ekologiczny rzeki Białej znacząco został uszczuplony we wschodniej części omawianego projektu planu. Powodowane to jest m.in. istniejącą zabudową zabytkową w bardzo bliskiej odległości od koryta rzeki.

Przyszłe zagospodarowanie części doliny na lewym brzegu rzeki Białej ujętej w projekcie mpzp poprzez przeznaczenie terenu pod zieleń urządzoną i wody powierzchniowe śródlądowe umożliwi migrację gatunków. Zapewnienie bufora o szerokości około 80 m od rzeki Białej (likwidacja części Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. J. Słowackiego oraz odpowiednie zagospodarowanie przyrzecznego terenu zakładu Biaform) odblokuje ciągłość miejskiego korytarza ekologicznego po tej stronie rzeki. Działania te podtrzymają rolę doliny jako przestrzeni o funkcji retencyjnej, klimatycznej, biologicznej i rekreacyjno-wypoczynkowej.

Dodatkowymi elementami wziętymi pod uwagę przy pracach planistycznych było określenie terenu pod dwa łączniki systemu przyrodniczego wyznaczone w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*. Docelowo teren o symbolu 2ZP,IT przeznaczono pod zieleń urządzoną wraz z otwartym rowem zbierającym wody opadowe z ulic oraz ustalono przebieg kanalizacji deszczowej także za pomocą rowu otwartego wzdłuż projektowanej ulicy o symbolu 7KD-D.

jakość powietrza

Klasyfikacja stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskana w ocenie rocznej za 2020 rok (GIOŚ 2021), dokonana z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu

ochrony zdrowia ludzi przedstawia się dla Aglomeracji Białystok (kod strefy PL2001) następująco:

- z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych określonych dla SO₂, NO₂, PM₁₀, ołowiu w pyłe zawieszonym PM₁₀, benzenu, tlenku węgla oraz pyłu zawieszzonego PM_{2,5} - klasa wynikowa A,
- z uwzględnieniem poziomów docelowych określonych dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ - klasa wynikowa A, zaś dla benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ – klasa wynikowa C,
- z uwzględnieniem poziomu docelowego i długoterminowego dla ozonu – odpowiednio klasa A i D2.

Wyniki corocznych badań przeprowadzane od 2004 r. wykazują przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu dla kryterium ochrona zdrowia. Ozon troposferyczny (przyziemny) jest zanieczyszczeniem wtórnym. Powstaje on w wyniku reakcji fotochemicznych tlenków azotu (spalanie paliw do celów komunikacyjnych i energetycznych) i lotnych związków organicznych (głównie nie spalone paliwo i rozpuszczalniki organiczne) i posiada zdolność przenoszenia się na duże odległości. Ozon jest silnym utleniaczem fotochemicznym, który powoduje poważne problemy zdrowotne, niszczy materiały i uprawy rolne. Narażenie człowieka na niewielkie podwyższone stężenia ozonu może prowadzić do reakcji zapalnych oczu, dróg oddechowych, a także zmniejszenia wydolności płuc. Jest powodem występowania objawów senności, bólu głowy i znużenia oraz powoduje spadek ciśnienia tętniczego krwi. Przy wyższych stężeniach występują objawy złego samopoczucia, nasilają się bóle głowy, rośnie pobudliwość, zmęczenie i wyczerpanie, objawy apatii.

Porównanie wyników pomiarów benzo(a)pirenu z wielolecia wskazuje na występowanie problemów z dotrzymywaniem obowiązujących standardów dla tego zanieczyszczenia w Aglomeracji Białostockiej. W 2019 roku ze względu na wyjątkowo ciepłą zimę, mierzone stężenia benzo(a)pirenu uległy obniżeniu w stosunku do lat ubiegłych. W 2020 roku odnotowano ponownie przekroczenia norm, w związku z tym strefie tej nadano klasę C. B(a)P pochodzi głównie ze spalania paliw stałych do celów grzewczych, ze źródeł bytowo-komunalnych („niska” emisja). Charakteryzuje się on sezonowym rozkładem stężeń, które wyraźnie wzrastają w sezonie grzewczym.

W sezonie zimowym podwyższone stężenia pyłu zawieszzonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz B(a)P można powiązać z emisją z okolicznych systemów grzewczych, związaną z sektorem komunalno-bytowym. W okresie letnim wysokie stężenia pyłu zawieszzonego, bliskie poziomowi dopuszczalnego lub powyżej, wskazują na udział komunikacji.

Nadmierne zapylenie jest szkodliwe dla zdrowia. Pyły stanowią poważny czynnik chorobotwórczy, ponieważ mogą powodować, np. podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych oraz wywoływać choroby alergiczne. Nie istnieje próg stężenia, poniżej którego negatywne skutki zdrowotne wynikające z oddziaływania pyłów na zdrowie ludzi nie występują.

klimat

Klimat Białegostoku jest dość surowy z wyraźnym wpływem kontynentalizmu, co przejawia się ostrymi zimami oraz gorętszymi i bardziej suchymi latami. Białystok charakteryzuje się klimatem wyraźnie chłodniejszym od innych dzielnic nizinnych. Średnia temperatura w 2021 r. wyniosła 7,5 °C (GUS 2022). Okres wegetacyjny trwa 200 - 210 dni. Średnie roczne prędkości wiatru wynoszą około 2,3 m/s. Średnia suma rocznych opadów atmosferycznych na terenie Białegostoku w pięcioleciu 2017 - 2021 wyniosła 683 mm (GUS 2018 – 2022). W przebiegu rocznym opady letnie przeważają nad zimowymi.

Topoklimat obszaru został ukształtowany istniejącą zabudową. Cechy charakterystyczne dla klimatu terenów zurbanizowanych to: obniżenie wilgotności powietrza, zmniejszenie prędkości wiatru przy jednoczesnej tendencji do występowania miejsc o zwiększonej porywistości wiatru, zmniejszenie amplitudy temperatur dnia do nocy, utrwalanie się w okresie zimowym podwyższonej temperatury – w stosunku do temperatur na terenach podmiejskich.

Znacząca część obszaru objęta opracowaniem (część północna za ul. Nowowarszawską oraz teren zakładu „Biaform”) jest terenem utrudniającym przewietrzanie wg funkcji klimatycznych określonych w *Ekofizjografii Białegostoku*. Główną przeszkodą dla przepływu powietrza są budynki oraz zgrupowania roślinności wypełniające przestrzeń pomiędzy nimi. Pozostałości doliny rzecznej wraz z terenami komunikacyjnymi funkcjonują jako kanały przewietrzające (brak zabudowy umożliwia sprawne przemieszczanie się powietrza, zwłaszcza w obrębie zwartej zabudowy). Wiatry (głównie zachodnie) poprawiają stan czystości powietrza (przewietrzają, dotleniają), zapobiegają tworzeniu się zastoisk smogowych i inwersji temperatur powietrza. Kompleks ogrodów działkowych wraz z pozostawionym zbiornikiem wodnym są terenami dynamizującymi wymianę powietrza. Perspektywicznie należy spodziewać się większej powierzchni charakteryzującej się utrudnianiem powietrza, szczególnie na terenie pomiędzy ul. Dojlidy Fabryczne, Niedźwiedzią, Żubrów i korytem rzeki Białej.

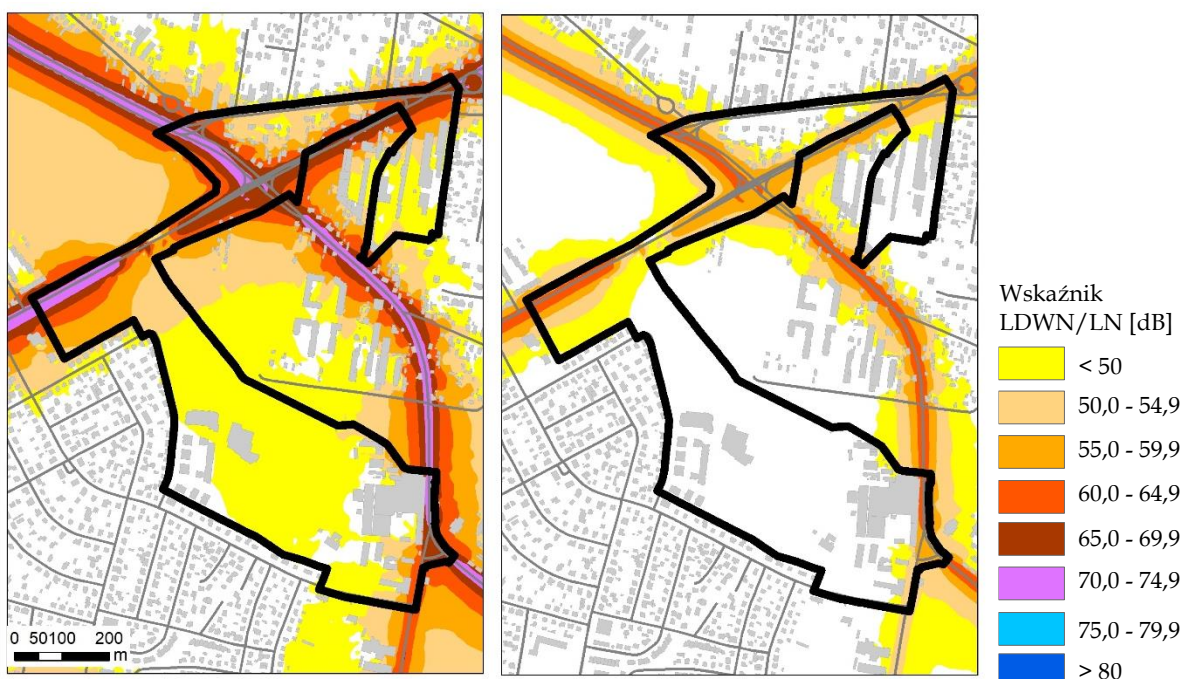
Należy zwrócić uwagę, że obszar doliny to powierzchnia niekorzystnych zjawisk biotopoklimatycznych, m.in.: nadmiernej wilgotności powietrza, występowania zjawisk inwersyjnych, spływów zimnych mas powietrza, zrozowisk. Teren niezabudowany z roślinnością naturalną i półnaturalną wpływa korzystnie na warunki aerosanitarne na obszarach przyległych. Dolina stanowi korytarz wentylacyjny między terenami zabudowanymi. Jest to teren predysponowany do pełnienia funkcji wypoczynkowo-zdrowotnych i rekreacyjnych.

W celu poprawy cyrkulacji powietrza w zabudowie zwartej i wysokiej istotne są powierzchnie kontrastowe termicznie, dynamizujące wymianę konwekcyjną powietrza, jak np. skwery, zbiorniki małej retencji. Oddziaływanie ich ma charakter lokalny.

klimat akustyczny

Głównym źródłem hałasu na omawianym terenie, wg *Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok* (2022 r.), jest ul. K. Ciołkowskiego i Nowowarszawska. Przekroczenia hałasu od ulicy K. Ciołkowskiego występują w sąsiedztwie zespołu ogrodów działkowych ROD im. J. Słowackiego w obszarze objętym projektem mpzp, które są położone znacznie poniżej poziomu posadowienia jezdni. Jest to teren zieleni rekreacyjnej, czasowo wykorzystywanej do pracy ogrodniczej, ale też do rekreacyjnej i wypoczynkowej. Teren ten posiada znaczny udział zieleni wysokiej, izolującej hałas szczególnie w okresie pełnego ulistnienia drzew. Ze względu na przekroczenia dopuszczalnego hałasu od ww. ulic w porze daytimej L_{DWN} (rys. 9) w stosunku do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej do 5 dB (przeważnie: do 3 dB) zostały zrealizowane ekrany akustyczne podczas przebudowy ul. Nowowarszawskiej z ul. K. Ciołkowskiego. W projekcie mpzp utrzymano zabudowę mieszkaniową jednorodziną w zasięgu ekranów akustycznych. Pozostały teren w sąsiedztwie tych ulic przeznacza się pod zabudowę produkcyjno-usługową, nie podlegającą ochronie akustycznej. Zakłady produkcyjne na podstawie innych decyzji i procedur będą zobowiązane do nieprzekraczania hałasu w środowisku, a szczególnie względem zabudowy wrażliwej na hałas. W porze nocnej L_N zauważa się spadek uciążliwości hałasu komunikacyjnego od wskazanych powyżej emitatorów liniowych.

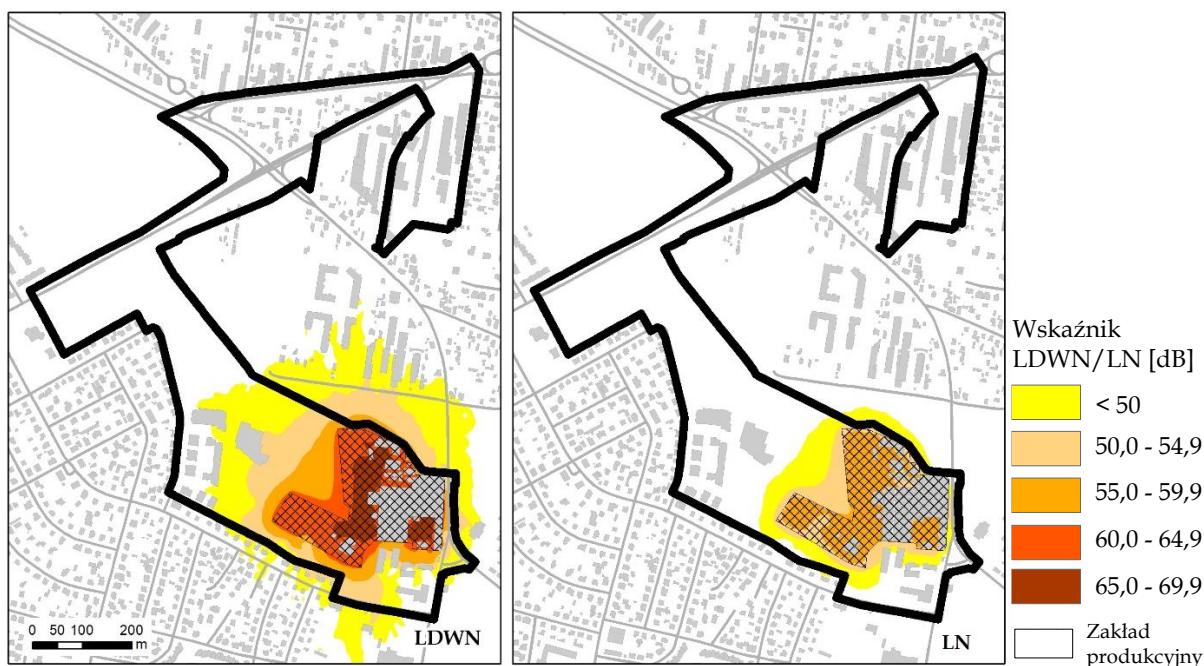
Od ul. Dojlidy Fabryczne względem obecnego sposobu zagospodarowania terenu objętego opracowaniem przekroczenia akustyczne nie występują. W przyszłości należy wziąć pod uwagę zabezpieczenie mieszkańców na terenie o symbolu 5MW,U przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową, który zmieni dotychczasowe przeznaczenie z terenów o funkcji produkcyjno-usługowej na teren o kategorii wrażliwej, czyli zabudowę mieszkaniowo-usługową. Przekroczenia dopuszczalnego hałasu względem zabudowy mieszkaniowej od wspomnianej ulicy występują poza terenem objętym opracowaniem. Przekładając tę informację na przyszłe zagospodarowanie terenu w sąsiedztwie ul. Dojlidy Fabryczne w projekcie mpzp należy zadbać od strony architektonicznej by wygłuszyć hałas komunikacyjny przyszłym mieszkańcom od ww. ulicy lub wprowadzić zabudowę usługową, niewrażliwą na hałas, a stanowiącą jednocześnie bufor akustyczny dla budynków wewnątrz planowanego osiedla mieszkaniowego.

Rysunek 8 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu
źródło: *Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.*

W części południowo-wschodniej obszaru objętego opracowaniem znajdują się Zakłady Przemysłu Sklejek Biaform SA ze źródłami emitującymi hałas (rys. 10). Na podstawie danych zawartych w *Strategicznej mapie hałasu miasta Białystok z 2022 r.* zauważa się przekroczenia hałasu od ww. zakładu do 5 dB w porze dziennej L_{DWN} przy zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej przy ulicy Niedźwiedziej oraz przy ul. Stawowej. Rejon obszaru przy ul. Stawowej w sąsiadującym obowiązującym mpzp został przeznaczony pod zielenie urządzone, nie powstanie tu zabudowa z kategorii wrażliwej na hałas. Hałas przemysłowy z tego zakładu zwiększa się względem dopuszczalnych parametrów akustycznych we wspomnianych rejonach do 7 dB w porze nocnej L_N . Planowana likwidacja w przyszłości zakładu Biaform (przekształcenie go w zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnnej) spowoduje wyeliminowanie na tych terenach uciążliwości akustycznych spowodowanych działalnością zakładu.

Obecnie, w związku z coraz bliższym lokalizowaniem budynków mieszkalnych w sąsiedztwie funkcjonującego zakładu „Biaform” należy podchodzić z pewną rezerwą biorąc pod uwagę hałas przemysłowy.

Rysunek 9 Imisja hałasu przemysłowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu

źródło: *Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.*

Obszar ujęty w projekcie planu miejscowego nie znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu kolejowego (*Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.*).

promieniowanie elektromagnetyczne

W obecnym stanie zagospodarowania omawianego obszaru znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie zakładu Biaform SA na kominie budynku przy ul. Dojlidy Fabryczne 24 oraz na budynku na terenie przy ul. Dojlidy Fabryczne 1. Istniejąca infrastruktura łączności bezprzewodowej nie stwarza zagrożenia dla ludzi, pola elektromagnetyczne są wypromieniowywane na dużych wysokościach, w przestrzeni niedostępnej dla ludności.

Poziom pól elektromagnetycznych w środowisku (tło elektromagnetyczne) na terenie Polski w miejscach dostępnych dla ludności utrzymuje się na niskim poziomie (0,48 V/m). Średnia arytmetyczna z uśrednionych wartości natężeń pól elektromagnetycznych w woj. podlaskim w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. wyniosła w 2020 r. – 0,47 V/m. W żadnym z badanych punktów na terenie Białegostoku nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, najwyższą wartością uzyskaną w punkcie pomiarowym było 1,23 V/m (wartość dopuszczalna to 7 V/m) (GIOŚ 2021).

W części zachodniej opracowania przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Jest to potencjalne źródło promieniowania elektromagnetycznego. W projekcie planu miejscowego strefa techniczna (obszar po 20 m obustronnie od osi linii WN) znajduje się na terenie ROD im. J. Słowackiego oraz na terenach przeznaczonych pod zieleń urządzoną pozwalającą na niezakłócony przepływ energii elektrycznej oraz zabezpieczenie

zdrowia ludzi. Zagospodarowanie rekreacyjne w strefie linii napowietrznych elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV oraz w jej sąsiedztwie jest wskazane ze względu na czasową obecność ludzi w tym rejonie.

dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym projektem planu nie występują zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków.

Obejmuje się ochroną następujące budynki i budowle (rys. 8), w tym ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków:

- komin murowany w zespole dawnej fabryki Hasbacha przy ul. Dojlidy Fabryczne 24,
- budynek starej kotłowni, stanowiący część budynku fabrycznego w dawnej fabryce Hasbacha przy ul. Dojlidy Fabryczne 24,
- budynek fabryczny w dawnej fabryce Hasbacha przy ul. Dojlidy Fabryczne 24.

Rysunek 10 Zespół budynku starej kotłowni i komina dawnej fabryki włókienniczej Hasbacha przy ul. Dojlidy Fabryczne 24

źródło: Studium historyczno – urbanistyczne – Białystok (Danileczyk i Kasprzyk, 2011)

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu planu

W przypadku braku planu na terenie objętym opracowaniem istnieje duże prawdopodobieństwo wprowadzenia zabudowy niezgodnej z sąsiedztwem, bez uwzględnienia uwarunkowań przyrodniczych, niezabudowanych pozostałości morfologicznej doliny rzecznej oraz zapewnienia dobrej jakości życia mieszkańcom. Obszar doliny rzeki Białej zostałby znacząco zmniejszony, zdewastowany, utwardzony, bez późniejszej możliwości wykorzystania go do celów rekreacyjnych dla mieszkańców miasta. Poza tym zakłócony zostałby obieg wody w przyrodzie powodując potencjalne zagrożenie podtopieniami i zalewami wodą z rzeki Białej. Działania takie prowadziłyby do konfliktów przestrzennych. Dolina Białej stanowi lokalny korytarz ekologiczny w skali miasta, niezabezpieczenie jej obszaru przed zabudową m.in. przeznaczając pod teren zieleni urządzonej w projekcie planu spowodowałoby upośledzenie migracji gatunków zwierząt i roślin w całym obszarze układu dolin (wraz z dopływami) spajających miasto Białystok.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Realizacja postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała oddziaływanie lokalne, ograniczające się do granic jego terenu, nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000 (znajdujące się poza granicami miasta) oraz inne powierzchniowe formy ochrony przyrody położone najbliżej granic projektu planu, tj. rezerwat przyrody Las Zwierzyniecki w odległości ok. 1,2 km w kierunku zachodnim oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Ustalenia zawarte w projekcie planu zabezpieczą w stopniu minimalnym przed dewastacją korytarz ekologiczny doliny Białej i jej dopływów, który stanowi w skali miasta najważniejszy ciąg ekologiczny za pośrednictwem, którego realizują się związki pomiędzy Puszcą Knyszyńską, Stawami Dojlidzkimi i Doliną Supraśli. Odgałęzienia tego systemu pozwalają na wzajemne powiązania większych kompleksów leśnych i terenów otwartych na terenie miasta i poza nim. Te naturalne związki mają ogromne znaczenie dla podtrzymania i odnawiania populacji zwierząt i roślin na terenie miasta. Są to główne ostoje różnorodności biologicznej.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 6,2 km od projektu planu w kierunku wschodnim: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 11). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie Białegostoku (najbliżej granicy planu – rezerwat przyrody Las Zwierzyniecki w odległości ok. 1,2 km w kierunku zachodnim) oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Na podst. *Studium hydrograficznego doliny rzeki Białej z wytycznymi do zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego i elementami małej retencji (...)* zauważono, że reżim hydrologiczny kształtowany jest przez odprowadzanie wód deszczowych z terenów miejskich za pomocą sieci kanalizacyjnej. Stany i przepływy Białej charakteryzują się dużą zmiennością. Po wystąpieniu opadu reakcja zlewni jest bardzo szybka, zaś w okresach bezopadowych stany i przepływy Białej są bardzo niskie, po wystąpieniu opadów, szczególnie nawalnych wzrastają gwałtownie. Tak duża zmienność stanów i przepływów wody w Białej (a tym samym i mniejszych cieków) oraz szybkie tempo reakcji zlewni na opady wskazują na konieczność:

- podjęcia działań w zlewni prowadzących do zmniejszenia lub/i rozłożenia w czasie dopływów do koryta rzeki, szczególnie w trakcie opadów nawalnych,
- realizacji działań dla ograniczenia skutków występowania przepływów wezbraniowych.

Istotą polityki wodnej miasta jest usuwanie problemu nadmiernej koncentracji odpływu po opadach nawalnych ze względu na zwiększającą się powierzchnię terenów nieprzepuszczalnych. Zalecenia ze *Studium hydrograficznego* zostały przeniesione do ustaleń planistycznych, stąd też dopuszczono meandryzację koryta, utrzymano drożność przepływu

wód na terenach przeznaczonych pod zieleni urządzoną. Obszar objęty potencjalnym zasięgiem zalewem wodą stuletnią ($p=1\%$) znajduje się na terenach przeznaczonych pod ogrody działkowe (mała intensywność zabudowy, duża powierzchnia biologicznie czynna). Działania te przyczynią się do ograniczenia spływu powierzchniowego, zwiększenia czasu retencji wód opadowych, zwiększenia potencjału ekologicznego rzeki Białej, utrzymania przepustowości Białej jako odbiornika wód deszczowych.

W nowszym opracowaniu pt. *Koncepcja uregulowania przepływu wód w rzece Białej. Ekspertyza hydrotechniczna na odcinku od ul. Plażowej do granic miasta Białegostoku w rejonie oczyszczalni ścieków* określono strefę zagrożenia powodziowego w rejonie nieobwałowanej rzeki Białej dla przepływu maksymalnego o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=2\%$, czyli tzw. wody 50-letniej (rys. 5). Prognozowany zalew obejmuje niezabudowany teren doliny na lewym brzegu, utrzymywany w projekcie planu w dalszym ciągu pod zieleni urządzoną (teren z zakazem zabudowy) oraz Rodzinny Ogród Działkowy im. J. Słowackiego. Analiza z wykorzystaniem Numerycznego Modelu Terenu wykazała możliwość wystąpienia zalewów poprzez lokalne zaniżenia czy też ujściowe odcinki rowów odwadniających.

Ww. opracowania wskazują jednoznacznie na konieczność odpowiedniego zagospodarowywania wód opadowych u źródła, w szczególności na terenach zurbanizowanych. Procesy urbanizacyjne prowadzą do zwiększenia obszarów nieprzepuszczalnych, jednak nie musi być to równoznaczne ze zwiększeniem fal wezbraniowych i pogarszaniem jakości wód Białej w przyszłości. Warunkiem jest zwiększenie retencji wód deszczowych na obszarze zlewni przez tworzenie obszarów infiltracyjnych lub okresowych zbiorników dla wód deszczowych. Stosowanie takich rozwiązań technicznych prowadzi nie tylko do bardziej równomiernego dopływu wód do rzeki, ale także do poprawy jej jakości przez zmniejszenie zawartości materiału wleczonego i zawieszoności w wodzie.

Wprowadzana sukcesywnie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna na bazie uzyskanych decyzji o warunkach zabudowy nieodwracalnie zmienia dotychczasowe środowisko, szczególnie w obszarze doliny rzeki Białej. Likwidacji uległ już jeden z dwóch ostatnio funkcjonujących zbiorników wykorzystywanych do celów technologicznych, a drugi jest do niej przygotowywany. Zbiorniki, pomimo że o funkcji produkcyjnej, to poprzez zarzucenie w nich namaczania drewna stały się ostoją fauny wodnej, zwłaszcza płazów. W *Ekofizjografii Białegostoku* (2011, 2012) obszar zlikwidowanego zbiornika wodnego traktowany był przyszłościowo jako teren faunistycznego użytku ekologicznego. Zbiorniki te, pomimo pełnienia funkcji w procesie produkcyjnym, regulowały warunki gruntowo-wodne w ich sąsiedztwie. Należy racjonalnie podchodzić do uszczelniania powierzchni i lokalizacji nowych budynków (parametrów ich wysokości oraz kondygnacji podziemnych) w obszarze morfologicznej doliny rzecznej, a szczególnie w rejonie, w którym następuje likwidacja zbiorników wodnych. Niezaprzeczalnie pozytywnym jest zabezpieczenie przed zabudową i silną ingerencją w teren obszaru przyrzecznego w dolinie Białej wyznaczonego w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*, a w wyniku tego – i w projekcie analizowanego planu. Przeznaczenie w projekcie planu terenu doliny wzdłuż koryta rzeki Białej pod teren zieleni urządzonej i wód powierzchniowych śródlądowych utrzyma dalsze funkcjonowanie wielu gatunków zwierząt i roślin. Zachowanie przyrody w miastach stanowi szczególnie przykład zrównoważonego rozwoju oraz holistycznego podejścia do ochrony siedlisk jako poprawy jakości życia mieszkańców. Ze względu na wydane kolejne decyzje o warunkach zabudowy pod funkcje mieszkaniowe na omawianym terenie, nie jest możliwy do wyegzekwowania szerszy, wyłączony spod zabudowy bufor przyrzeczny w części wschodniej analizowanego obszaru objętego projektem planu. W projekcie planu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku
w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II

Powyżej przedstawiono postępujące zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym w rejonie zakładu „Biaform SA” w przeciągu ostatnich kilkadziesiąt lat.

Mając na uwadze konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju zadbano o wyrównanie potencjału między terenami o charakterze otwartym i zabudowanym względem do ustosunkowania się do ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*. Cenne jest utrzymanie zabezpieczenie pozostałości doliny rzecznej w postaci terenów zieleni o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, co stwarza możliwość codziennego kontaktu z przyrodą. Struktury zieleni zapewniają miastu podniesienie standardów jakości życia (łagodzenie uciążliwości klimatu miejskiego i poprawę estetyki miasta). Dodatkowo na takich terenach jest zatrzymywana i retencjonowana woda deszczowa, co przyczynia się do spowolnienia lub redukcji odpływu oraz poprawy bilansu wodnego zlewni. Infiltracja, czyli wsiąkanie wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS JEGO OPRACOWYWANIA

Zgodnie z *Polityką ekologiczną państwa 2030* budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka.

Szczególne znaczenie w osiągnięciu celów polityki ekologicznej przypisane jest jednostkom samorządu terytorialnego. W ich gestii leży racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją. Prawidłowe kształtowanie oraz ochrona krajobrazu mogą odegrać kluczową rolę w utrzymaniu łączności ekologicznej w środowisku. Planowanie przestrzenne uwzględniające ważne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego jest w stanie zagwarantować utrzymanie oraz odbudowywanie łączności ekologicznej w środowisku.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

W ustaleniach zawartych w projekcie planu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju:

- uwzględniono wymagania ochrony środowiska,
- zaproponowano część terenu doliny pod zielenią urządzonej i wody powierzchniowe śródlądowe,
- uwzględniono wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, pól elektromagnetycznych, wód i hałasu.

Podczas opracowywania projektu planu wzięto pod uwagę programy i plany o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym (uwzględniające wytyczne międzynarodowe i wspólnoty Unii Europejskiej) odnoszące się do jego zakresu oraz dane wynikające z monitoringu środowiskowego.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały uwzględnione ustalenia umożliwiające ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu, poprzez działania takie jak:

- ustalenie stosowania lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesach:
 - a) przetwarzania energii elektrycznej,
 - b) odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach),
 - c) spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych,
 - d) wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich projektowanych sieci ciepłowniczych wodnych w granicach planu oraz z istniejących i projektowanych wodnych sieci ciepłowniczych w sąsiednich ulicach,
 - e) wykorzystania ciepła w postaci pary z ogólnomiejskich parowych sieci ciepłowniczych zlokalizowanych wzdłuż ul. 2KD-G (ul. Nowowarszawska), oraz z istniejących i projektowanych sieci parowych zlokalizowanych w sąsiednich ulicach.
- dopuszczenie stosowania innych ogólnomiejskich systemów i czynników służących do przesyłania energii, niż określone w ww. punkcie lit. a i d-e,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych źródeł ciepła o mocy nie większej niż 30 kW, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych,
- dopuszczenie nasadzeń drzew w liniach rozgraniczających ulicy,
- przeznaczenie terenów o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS, 1.3ZP,WS, 2ZP,IT, 3ZD, 6UE,ZP w całości lub części pod zieleń urządzoną,
- utrzymanie funkcji ogrodów działkowych jako terenów rekreacji i wypoczynku,
- ustalenie minimalnego terenu biologicznie czynnego zgodnie z ustaleniami szczegółowymi zawartymi w projekcie planu.

Celem *Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku* jest zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, w tym jego dokuczliwości, w oparciu o ustalone priorytety. W tym celu wykorzystano *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok z 2022 r.* oraz *Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Białegostoku z 2018 r.* W projekcie planu ustalono odnośnienie hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami w stosunku do terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, pod tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny mieszkaniowo-usługowe oraz tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Dodatkowo w budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu oświaty ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem w ramach terenu inwestycji np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych. W projekcie planu nie zakazano innych rozwiązań technicznych w celu ograniczenia potencjalnej uciążliwości akustycznej. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w projekcie planu znajdująca się przy ulicy K. Ciołkowskiego i Nowowarszawskiej jest zabezpieczona ekranami akustycznymi od ulic, jednocześnie istnieje możliwość zmiany funkcji budynków niewrażliwych na hałas, np. na funkcje magazynowe, usługowe, produkcyjne. Ze względu na uciążliwość akustyczną od wspomnianych ulic zrealizowano ekrany akustyczne względem kategorii terenów wrażliwych na hałas w momencie przebudowy tych ulic.

W związku z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono strefę techniczną dla napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV – obustronnie od osi linii po 20 m. Zagospodarowanie rekreacyjne w strefie ww. linii napowietrznych elektroenergetycznych jest pozytywne ze względu na wskazaną czasową obecność ludzi w tym rejonie. Ponadto ustalono obsługę terenu w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych na obszarze objętym projektem planu i poza jego granicami oraz

projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach. Ponadto dopuszczono lokalizację urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej z wyjątkiem masztów i wież wolno stojących (tj. nie umieszczanych na budynkach). Podwyższona emisja pól elektromagnetycznych może wystąpić m.in. przy stacjach bazowych telefonii komórkowych, ale wówczas podwyższone pola elektromagnetyczne są odnotowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludności.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów *Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE* w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód: przez wody powierzchniowe dobrego stanu chemicznego i ekologicznego, natomiast przez wody podziemne dobrego stanu chemicznego i ilościowego. *Plan* ten stanowi fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. Analizowany teren należy do zlewni rzeki Białej, a docelowo do obszaru dorzecza Wisły. Kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych, zachowanie części obszaru dolinnego z naturalną roślinnością (przeznaczonego w projekcie planu pod zieleń urządzoną i wody powierzchniowe śródlądowe), zakaz podnoszenia rzeźby terenu i wymiany gruntu rodzimego (za wyjątkami określonymi w projekcie planu) na terenach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS, pozostawienie minimalnego terenu biologicznie czynnego wspomogą infiltrację wód opadowych i ich retencjonowanie na powierzchni oraz w gruncie, podczyszczenie wód opadowych oraz zapewni prawidłowy obieg wody w przyrodzie. Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań antropogenicznych w zlewni mających wpływ na wody podziemne.

Ustalono, że odbiornikiem wód opadowych i roztopowych jest grunt (przy wykorzystaniu systemów retencji wody) oraz rzeka Biała (zlokalizowana w granicach projektu planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów). Jak już wspomniano powyżej, pozostawiona powierzchnia biologicznie czynna (a dodatkowo rozrzeźbiona do kumulowania wód w granicach działki w gruncie), zakaz lokalizacji budynków na terenach przeznaczonych pod zieleń urządzoną oraz ograniczenia w lokalizacji parkingów naziemnych i podziemnych na terenie o symbolu 5MW,U w pasie 10 m od terenu 1.3ZP,WS oraz naziemnych na terenie wydzielenia wewnętrznego oznaczonego symbolem „f” zapewni prawidłowy obieg wody w przyrodzie, przy zachowaniu niezakłóconego przepływu wód gruntowych.

Cele zawarte w *Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych* dążą do poprawy jakości wód poprzez m.in. wyposażenie aglomeracji w system kanalizacyjny. Realizacja celów *AKPOŚK2017* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności. Funkcjonowanie na analizowanym terenie scentralizowanego systemu gospodarki wodno-ściekowej z przeznaczeniem do odprowadzenia ścieków do oczyszczalni miejskiej doprowadzi do zmniejszenia przedostawania się zanieczyszczeń do gleby i wód gruntowych, a w wyniku tego ich migracji do wód powierzchniowych. W projekcie mpzp ustalono ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej podstawowym systemem odprowadzenia ścieków komunalnych. Zaleca się bez zbędnej zwłoki podłączenie dotychczas nieskanalizowanych budynków do kanalizacji sanitarnej w obszarze objętym opracowaniem ze względu na możliwość zanieczyszczenia gleby, wody i roślin oraz pośrednio zagrożenia zdrowia ludzi, w przypadku nieszczelności oraz nieprawidłowego funkcjonowania tzw. szamb.

Założenia projektu planu przy uwzględnieniu działań w *Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* przekładają się na osiągnięcie celu głównego *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz

efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Nie przewiduje się, by zamierzenia projektu planu miejscowego wpłynęły na zmianę klimatu.

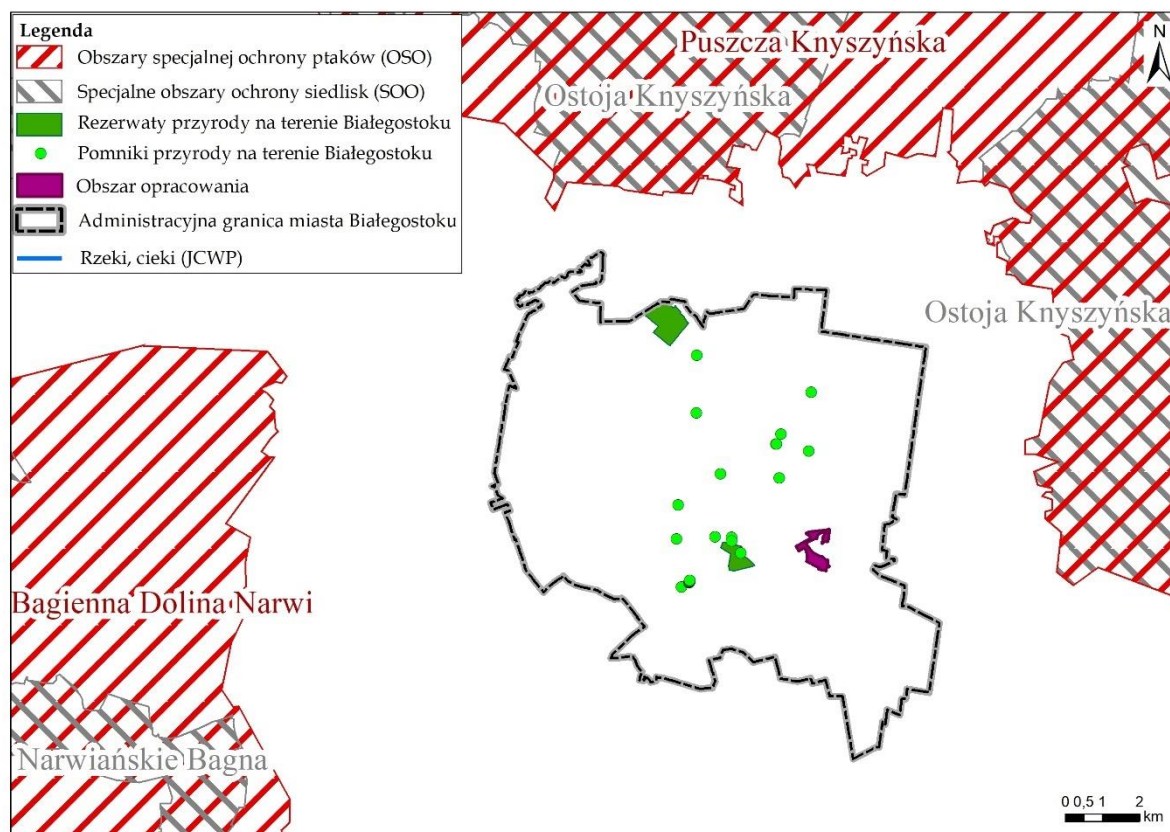
W projekcie planu wskazano ustalenia zmierzające do adaptacji do zmian klimatu. Zabezpieczenie terenu podstawowego systemu przyrodniczego określonego w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Białegostoku* będącego zarówno fragmentem doliny rzeki Białej przed zabudową i utwardzeniem, zakaz podnoszenia rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego (za wyjątkami określonymi w projekcie planu) na terenach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS, ustalenie budowy cieku w formie otwartej na terenie o symbolu 2ZP,IT, możliwość meandryzacji i tworzenia rozlewisk od rzeki Białej, profilowanie terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych, zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na terenach wskazanych do zainwestowania ograniczy negatywne skutki susz i powodzi. Ponadto dostosowano ustalenia dotyczące zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i ciepłą przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszaru podmokłego z wysokim poziomem wód gruntowych przeznaczonego pod tereny zieleni urządzonej (z zakazem zabudowy). Powyższe ustalenia są zgodne z celami zawartymi w *SPA2030* by uwzględnić zmiany klimatyczne dla miast poprzez m.in. adaptację instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawałnych, małą retencję miejską oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymianę szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

W zakresie gospodarki odpadami ustalono prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami oraz zakazano lokalizacji usług gospodarowania odpadami w zakresie przetwarzania i zbierania, spopieliarni zwłok, spalarni odpadów. Gospodarka odpadami będzie funkcjonowała w oparciu o zorganizowany system odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców miasta z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych. Pozwoli to na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego rosnącym strumieniem odpadów, co będzie zgodne z osiągnięciem celów ujętych w *Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022*.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia terenu opracowania) obszarów Natura 2000 – Puszcę Knyszyńską (kod PLB200003), Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006) oraz Bagienną Dolinę Narwi (kod PLB200001), ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu (rys. 11), nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych

obszarów.

Rysunek 11 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem względem najbliższych form ochrony przyrody

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje zanieczyszczenia wód, fragmentacji obszarów leśnych oraz przesuszenia terenów podmokłych i zaniku siedlisk łągowych, torfowiskowych i źródłiskowych w obszarze Ostoi Knyszyńskiej jako specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO). Projekt planu nie wpłynie ponadto na zwiększenie presji turystyczno-rekreacyjnej i zanieczyszczenie wód będącymi głównymi zagrożeniami na terenie Puszczy Knyszyńskiej jako obszaru specjalnej ochrony ptaków (OSO), której zadaniem jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, rozumiana głównie poprzez zachowanie krajobrazu leśnego Puszczy Knyszyńskiej oraz zachowanie bądź odtworzenie niektórych elementów tego krajobrazu.

W związku z powyższym, postanowiono przedstawić potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska (tabela 2) w skali lokalnej, który będzie różny w poszczególnych etapach inwestycyjnych.

Tabela 2 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków ¹⁾
Różnorodność biologiczna	kształtowanie roślinności w dolinie rzecznej przeznaczonej pod zieleni urządzoną,	+ S B
	utrzymanie drożności przepływu wód wraz z zabezpieczeniem części obszaru doliny rzecznej przed zabudową,	+ S B
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego na terenach przeznaczonych pod zabudowę,	+ S B

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków ¹⁾
Ludzie	wprowadzenie klasyfikacji obszarów planistycznych ze względu na dopuszczalny poziom hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami,	+ D S B/P
	zapewnienie terenu do rekreacji i wypoczynku,	+ D S B
	zabezpieczenie ludzi przed promieniowaniem elektromagnetycznym ze stacji bazowych telefonii komórkowej oraz linii WN 110 kV,	+ D S B/P
	utrzymanie na podobnym poziomie emisji ozonu troposferycznego oraz zanieczyszczeń pyłowych i gazowych w powietrzu w wyniku spalania paliw do celów komunikacyjnych i energetycznych,	- D P
	zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii,	+ S B
Zwierzęta	stworzenie warunków do przebywania i migracji wielu gatunków zwierząt w obszarze doliny rzeki Białej,	+ B D S
	zakaz stosowania ogrodzeń umożliwiających migrację zwierząt wzdłuż doliny,	+ S B
Rośliny	utrzymanie drożności doliny rzecznej zapewniającej migrację gatunków roślin,	+ B D S
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego na terenach wskazanych do zainwestowania,	+ D B S
	zapewnienie dalszego funkcjonowania zbiorowisk roślinnych związanych z siedliskiem podmokłym w dolinie rzecznej,	+ D B S
Woda	kontynuowanie podłączania budynków do systemu wodno – kanalizacyjnego,	+ D S B
	profilowanie terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i itp.	+ S B
	dążenie do ograniczenia powierzchni nieprzepuszczalnych,	+ P
	przeznaczenie terenów z możliwością wystąpienia podtopień i zalewania pod ogrody działkowe, zieleń urządzoną i wody powierzchniowe śródlądowe,	+ S B D
	dążenie do unaturalnienia biegu rzeki Białej poprzez dopuszczenie m.in. meandryzacji rzeki, zakaz podnoszenia rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego na terenach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS,	+ S D B
	przeznaczenie pod zabudowę części terenu doliny Białej wraz z likwidacją zbiorników wodnych na terenie produkcyjno-usługowym,	- B
Powietrze	emisja zanieczyszczeń z ruchu pojazdów oraz indywidualnych źródeł ciepła,	- D/S S/Ch B/P
	kształtowanie zieleni przyulicznej i zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (w zależności od rodzaju terenu),	+ P D
	stosowanie nowoczesnych technologii względem ochrony powietrza, w źródłach ciepła stosowanie proekologicznych nośników energii lub podłączenie do ciepłej sieci miejskiej,	+ D B
Powierzchnia ziemi	kształtowanie powierzchni terenu poprzez zrównania, wykopy, nasypy itp.,	- D S B
	profilowanie terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych,	+ D S b
	zakaz podnoszenia rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego (z wyjątkami określonymi w projekcie mpzp) na terenach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS,	+SB

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków ¹⁾
	ograniczona powierzchnia zabudowy,	+ S B/P
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ S B/P
Krajobraz	kształtowanie krajobrazu miejskiego przy częściowym zachowaniu krajobrazu doliny rzecznej,	+ D S B
Klimat	mikro- i topoklimat obszaru będzie ulegać zmianie w wyniku wprowadzanego zainwestowania z terenów dynamizujących wymianę powietrza na tereny utrudniające przewietrzanie,	- D S B/P
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego oraz kształtowanie nasadzeń przy ulicach i parkingach, profilowanie terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych, wyłączenie spod zabudowy części terenu dolinnego o funkcji przewietrzającej,	+ S D P
Zasoby naturalne	zasolenie środowiska wodno-gruntowego w wyniku odladzania jezdni,	- Śr S P
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ S D P
Zabytki	objęcie ochroną budynków i budowli ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków,	+ S B
Dobra materialne	potencjalna możliwość podtopień konstrukcji budynków lokalizowanych na terenach dawnych zbiorników wodnych, w obszarach z wysokim poziomem wód gruntowych, w zasięgu morfologicznej doliny rzecznej.	- Śr B

¹⁾ Typy oddziaływań na środowisko:

D – długoterminowe, Śr – średnioterminowe, K – krótkoterminowe, Ch – chwilowe, S – stałe, B – bezpośrednie, P – pośrednie,
 „+” - pozytywne, „-” - negatywne

Oddziaływanie skumulowane na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu wystąpi na etapie inwestycyjnym, poprzez zwiększenie poziomu hałasu, ilości zanieczyszczeń spalinami oraz zanieczyszczenie gruntu produktami ropopochodnymi z ciężkiego sprzętu budowlanego. Ze względu na proponowany rodzaj i skalę inwestycji zawartą w projekcie planu, uciążliwości te będą krótko- bądź średnioterminowe (prowadzone w ściśle określonym czasie).

Należy zauważyć, że wkraczanie osiedla zabudowy wielorodzinnej na obszar ujęty w opracowaniu planistycznym następowało na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Nie uwzględniają one uwarunkowań przyrodniczych, lokalnych walorów środowiska. Dalsza intensyfikacja tego osiedla w dolinie rzecznej jest możliwa na podstawie ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* przy jednoczesnym zachowaniu podstawowego systemu przyrodniczego przy rzece Białej.

Przyszłe zagospodarowanie części doliny na lewym brzegu rzeki Białej ujętej w projekcie mppz poprzez przeznaczenie terenu pod zieleń urządzoną i wody powierzchniowe śródlądowe umożliwi migrację gatunków. Zapewnienie bufora o szerokości około 80 m od rzeki Białej (likwidacja części Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. J. Słowackiego oraz odpowiednie zagospodarowanie przyrzecznego terenu zakładu Biaform) odblokuje ciągłość korytarza ekologicznego po tej stronie rzeki. Działania te podtrzymają rolę doliny jako przestrzeni o funkcji retencyjnej, klimatycznej, biologicznej i rekreacyjno-wypoczynkowej.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, w dalszej części pracy odniesiono się jedynie do środowiska w zasięgu terenu objętego projektem planu.

Ustalenia projektu planu miejscowego ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi:

❖ w zakresie kształtowania zieleni:

- ustala się zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych);
- ustala się kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
- ustala się w przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i w drogach publicznych) – zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie,
- ustala się zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności, w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych,
- dopuszcza się nasadzenie drzew w liniach rozgraniczających ulicy,
- zakazuje się lokalizacji ogrodzeń na terenach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS, 1.3ZP,WS, 2ZP,IT, 4,1MW, 4.2MW, 5MW,U,
- tereny o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS przeznacza się pod zielenią urządzoną oraz wody powierzchniowe śródlądowe,
- teren o symbolu 2ZP,IT przeznacza się pod zielenią urządzoną oraz infrastrukturę techniczną, a teren o symbolu 3ZD – pod ogrody działkowe,
- tereny o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS stanowią obszar wspomagający utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełnią funkcję hydrologiczną, biologiczną oraz rekreacyjną,
- na terenach o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS:
 - ustala się utrzymanie drożności przepływu wód,
 - dopuszcza się:
 - budowę kładek, mostów z uwzględnieniem maksymalnego poziomu wody oraz z umożliwieniem migracji zwierząt,
 - lokalizację ciągów pieszych i rowerowych,
 - lokalizację placów zabaw i miejsc rekreacji,
 - lokalizację siłowni plenerowych,
 - lokalizację obiektów małej architektury,
 - lokalizacje rzeźb, fontann,
 - budowę infrastruktury technicznej,

- zmianę linii brzegowej zbiorników wodnych i cieków (w tym meandryzację i tworzenie rozlewisk),
 - zakazuje się:
 - lokalizacji budynków,
 - lokalizacji obiektów tymczasowych,
 - lokalizacji ogrodzeń,
 - przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, z wyłączeniem odcinków pod ciągami pieszymi i rowerowymi,
 - lokalizacji tablic reklamowych i urządzeń reklamowych,
 - lokalizacji parkingów,
 - podnoszenia rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego, z wyłączeniem robót związanych z budową obiektów, o których mowa w ww. dopuszczeniach, wyłącznie w zakresie niezbędnym do budowy tych obiektów,
 - na terenie o symbolu 2ZP,IT:
 - ustala się:
 - budowę cieku w formie otwartej jako kontynuacja cieku istniejącego,
 - utrzymanie drożności przepływu wód,
 - dopuszcza się:
 - budowę kładek, mostów z uwzględnieniem maksymalnego poziomu wody,
 - lokalizację ciągów pieszych i rowerowych,
 - budowę dróg wewnętrznych,
 - budowę obiektów małej architektury,
 - zmianę linii brzegowej cieku,
 - zakazuje się:
 - lokalizacji budynków,
 - lokalizacji obiektów tymczasowych,
 - lokalizacji ogrodzeń,
 - przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, z wyłączeniem odcinków pod ciągami pieszymi i rowerowymi i drogami wewnętrznymi,
 - lokalizacji parkingów,
 - ustala się minimalny teren biologicznie czynny:
 - na terenach o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS: min. 80 %,
 - na terenie o symbolu 2ZP,IT: min. 60 %,
 - na terenie o symbolu 3ZD: min. 75 %,
 - na terenach o symbolach 4.1MW, 4.2MW, 7U,MN: min. 25 %,
 - na terenie o symbolu 5MW,U: na terenie wydzielenia wewnętrznego oznaczonym symbolem „b” – min. 35 %, na terenie wydz. wewn. ozn. symbolem „f” – min. 30 %, na pozostałym obszarze: dla zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej – min. 25 %, a dla zabudowy usługowej – min. 15 %,
 - na terenie o symbolu 6UE,ZP –min. 50 %, w tym na terenie wydzielenia wewnętrznego oznaczonym symbolem „a” min. 80 %,
 - na terenach o symbolach 8U, 9.1P,U,UC, 9.2P,U,UC – min. 15%,
 - na terenach o symbolach 10.1IT i 10.2IT: min. 15% działki budowlanej.
- ❖ **w zakresie ochrony wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych:**
- ustala się ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę,
 - dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z innych systemów wodociągowych, spełniających warunki dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę,

- dopuszcza się korzystanie z własnych ujęć wody zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach Prawa wodnego,
- ustala się ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych,
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustala następujące odbiorniki wód opadowych i roztopowych:
 - grunt, przy wykorzystaniu retencji wody,
 - rzekę Białą zlokalizowaną w granicach planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych,
- na terenach o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS, 1.3ZP,WS, 2ZP,IT, 10.1IT i 10.2IT ustala się utrzymanie drożności przepływu wód,
- na terenach o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS dopuszcza się zmianę linii brzegowej zbiorników wodnych i cieków (w tym meandryzację i tworzenie rozlewisk),
- na terenie o symbolu 2ZP,IT dopuszcza się zmianę linii brzegowej cieku,
- ustala się kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
- na terenach o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS, 1.3ZP,WS zakazuje się przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, z wyłączeniem odcinków pod ciągami pieszymi i rowerowymi,
- na terenie o symbolu 2ZP,IT zakazuje się przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, z wyłączeniem odcinków pod ciągami pieszymi, rowerowymi, i drogami wewnętrznymi,
- zakazuje się na terenie o symbolu 5MW,U lokalizacji parkingów naziemnych i podziemnych w pasie 10 m od terenu 1.3ZP,WS oraz naziemnych na terenie wydzielenia wewnętrznego oznaczonym symbolem „f”,

❖ w zakresie ochrony powietrza i pośrednio klimatu:

- w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesach:
 - a) przetwarzania energii elektrycznej,
 - b) odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach),
 - c) spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych,
 - d) wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich projektowanych sieci ciepłowniczych wodnych w granicach planu oraz z istniejących i projektowanych wodnych sieci ciepłowniczych w sąsiednich ulicach,
 - e) wykorzystania ciepła w postaci pary z ogólnomiejskich parowych sieci ciepłowniczych zlokalizowanych wzdłuż ul. 2KD-G (ul. Nowowarszawska), oraz z istniejących i projektowanych sieci parowych zlokalizowanych w sąsiednich ulicach.
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się stosowanie:
 - a) innych ogólnomiejskich systemów i czynników służących do przesyłania energii, niż określone w ww. pkt lit. a i d-e,
 - b) indywidualnych źródeł ciepła, o mocy nie większej niż 30 kW, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych,
- przeznaczają się tereny o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS, 1.3ZP,WS, 2ZP,IT w całości lub części pod zielenią urządzoną, a teren o symbolu 3ZD – pod ogrody działkowe,

- ustala się minimalny teren biologicznie czynny zgodnie z ustaleniami szczegółowymi zawartymi w projekcie planu.

❖ **w zakresie ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi:**

- w zakresie ochrony przed hałasem ustala się dopuszczalny poziom hałasu w środowisku:
 - na terenach o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS, 1.3ZP,WS, 2ZP,IT i 3ZD – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
 - na terenach o symbolach 4.1MW i 4.2MW – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
 - na terenach o symbolach 5MW,U i 7U,MN – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - na terenie 6UE,ZP – jak dla terenów zabudowy związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- w budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu oświaty ustala się zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem w ramach terenu inwestycji np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych,
- na terenach o symbolach: 8U, 9.1P,U,UC, 9.2P,U,UC, 10.1IT i 10.2IT oraz na terenach dróg publicznych – dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku nie ustala się,
- ustala się strefę techniczną dla napowietrznej linii elektroenergetycznej (obustronnie od osi linii) wysokiego napięcia 110 kV – 20 m, w której:
 - zakazuje się lokalizowania nowych budynków mieszkalnych i budynków zamieszkania zbiorowego,
 - dopuszcza się lokalizowanie innych budynków niż ww. przeznaczonych na pobyt ludzi, pod warunkiem spełnienia przepisów odrębnych i norm dotyczących budowy obiektów w sąsiedztwie linii energetycznych, warunków eksploatacji linii energetycznych oraz warunków dotyczących przebywania ludzi w sąsiedztwie linii energetycznych w strefie elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego,
 - zakazuje się nasadzania roślinności wysokiej (powyżej 2 m) w odległości mniejszej niż 5,5 m (dotyczy korony drzewa) od rzutu pionowego przewodu linii 110 kV,
- ustala się obsługę terenu w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu – z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych na obszarze objętym planem i poza jego granicami oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych zlokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach,
- dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej z wyjątkiem masztów i wież wolno stojących (tj. nie umieszczanych na budynkach).

❖ **w zakresie gospodarki odpadami:**

- ustala się prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami,
- zakazuje się lokalizacji usług gospodarowania odpadami w zakresie przetwarzania i zbierania,
- zakazuje się lokalizacji spielarni zwłok i spalarni odpadów.

Urbanizacja w ujęciu przestrzennego rozwoju miasta jest zjawiskiem naturalnym. W związku z tym przekształcenia zmierzające do zmiany zagospodarowania poszczególnych

terenów na obszarze miasta są nieuniknione. W przedmiotowym projekcie planu znajdują się zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Korzystnym, z punktu widzenia ochrony środowiska są zapisy przeznaczające część doliny rzecznej pod zieleni urządzonej i wody powierzchniowe śródlądowe. Tereny o symbolach ZP,WS stanowią obszar wspomagający utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełnią funkcję hydrologiczną, biologiczną oraz rekreacyjną. Na terenach tych ustalono utrzymanie drożności przepływu wód, dopuszczono m.in. zmianę linii brzegowej zbiorników wodnych i cieków (w tym meandryzację i tworzenie rozlewisk) oraz zakazano m.in. lokalizacji budynków, obiektów tymczasowych, ogrodzeń i parkingów, przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego (z wyłączeniem odcinków pod ciągami pieszymi i rowerowymi), zakazano podnoszenia rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego (za wyjątkami określonymi w projekcie planu). Zieleni miejska, jako wielofunkcyjny, architektoniczny element podnoszący walory estetyczne miasta, stanowi jeden z ważniejszych czynników wpływających na stan środowiska w mieście. Odpowiednio zagospodarowane i utrzymywane obszary zieleni pełnią szereg funkcji: ekologiczne, klimatyczne, retencyjne, estetyczne i rekreacyjne. Roślinność znajdująca się w dolinie rzecznej oraz powierzchnia biologicznie czynna zachowana przy terenach przeznaczonych pod zainwestowanie ma zdolności asymilacyjne i transpiracyjne, zatrzymuje wody opadowe, spowalnia odpływ wód opadowych. Asymilacja przez drzewa i roślinność niską wody z opadów atmosferycznych powoduje redukcję odpływów powierzchniowych.

Kompleks rodzinnych ogrodów działkowych oraz tereny o symbolach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS przeznaczone pod tereny zieleni urządzonej oraz wody powierzchniowe śródlądowe stanowią (poprzez ustalenia względem ich zagospodarowania) strefę zabezpieczającą przed zagrożeniem powodziowym od rzeki Białej dla wystąpienia wody 50-letniej oraz 100-letniej. Są to jednocześnie tereny wyłączone spod zabudowy zgodnie ze *Studium*. Są to tereny, które nie powinny zmienić swojego charakteru i przeznaczenia w długiej perspektywie czasowej. Obszary te, charakteryzujące się najwyższą bioróżnorodnością, są niezbędne dla kształtowania jakości życia mieszkańców Białegostoku, ze względu na zdolność retencjonowania wody, kształtowanie lokalnego klimatu i regenerację powietrza oraz walory krajobrazowe, rekreacyjne i dydaktyczne.

Wprowadzone ustalenia planistyczne zapewniają w sposób maksymalny względem ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* ochronę lokalnego korytarza ekologicznego. Jednak postępujący rozwój osiedla mieszkaniowego w dolinie rzecznej wpłynie na zmniejszenie obszaru napowietrzającego miasto, obszaru wymiany gatunkowej oraz terenu o zdolnościach retencyjnych. Ustalenia planistyczne poprzez zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, możliwość meandryzacji koryta Białej, zakaz podnoszenia rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego (za wyjątkami określonymi w projekcie planu) na terenach o symbolach ZP,WS oraz zakaz lokalizacji ogrodzeń umożliwiają migrację, bytowanie i żerowanie zwierząt.

Objęcie analizowanego terenu scentralizowanym systemem gospodarki wodno-ściekowej z przeznaczeniem do odprowadzenia ścieków do oczyszczalni miejskiej doprowadzi do zmniejszenia przedostawania się zanieczyszczeń do gleby i wód gruntowych, a w wyniku tego ich migracji do wód powierzchniowych. Zaleca się bez zbędnej zwłoki wprowadzenie kanalizacji sanitarnej w obszarze objętym opracowaniem ze względu na możliwość zanieczyszczenia gleby, wody i roślin oraz pośrednio zagrożenia zdrowia ludzi, w przypadku nieszczelności oraz nieprawidłowego funkcjonowania tzw. szamb.

Ustalenie podstawowym odbiornikiem wód opadowych gruntu (przy wykorzystaniu retencji wodnej) oraz rzeki Białej (za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów) umożliwi magazynowanie wód opadowych „u źródła”, a zatem - zasilenie gruntu w wodę, zanik susz hydrologicznych, prawidłowy obieg wody w przyrodzie.

Stan jakości powietrza w obszarze objętym projektem planu będzie utrzymany na podobnym do obecnego poziomie. Jego poprawa oraz innych elementów środowiska, w tym zdrowia ludzi nastąpi po zrealizowaniu nowych obiektów, które będą ogrzewane z ogólnomiejskiej sieci ciepłej oraz alternatywnie będą wykorzystywać inne systemy i czynniki służące do przesyłania energii lub stosować lokalne lub indywidualne źródła energii wytwarzane w procesach: przetwarzania energii elektrycznej, odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach), spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych, spalania paliw stałych w indywidualnych źródłach ciepła, o mocy nie większej niż 30 kW. Dodatkowo w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania emitowanych substancji zapewniono na terenach zurbanizowanych jak największy wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz zachowano tereny zieleni urządzonej w obszarze doliny rzecznej. Należy zauważyć, że likwidacja zakładu produkcyjnego jako emitora zanieczyszczeń będzie miała pozytywny wpływ na lokalny stan jakości powietrza.

W przypadku zagospodarowania parkingów ustalono wprowadzenie zieleni wysokiej w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i w drogach publicznych) oraz ustalono zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności. Dopuszczono nasadzenie drzew w liniach rozgraniczających ulic. Roślinność wprowadzona na teren parkingu i ulic nie tylko zatrzymuje wodę opadową i ma korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, ale też oczyszcza powietrze z kancerogennych produktów spalania paliw, z pyłów i innych zanieczyszczeń. Dodatkowo rośliny te pozytywnie wpływają na psychikę. Im większa jest utwardzona powierzchnia, tym bardziej nas przytłacza, a odpowiednio rozlokowane rośliny przełamują tę monotonię, dzieląc przestrzeń na mniejsze wnętrza. Stanowią też rodzaj wyróżników, ułatwiających orientację w terenie. Poza tym w upalne, letnie dni bujna roślinność łagodzi warunki klimatyczne nawilżając powietrze i rzucając cień.

W projekcie planu wskazano ustalenia zmierzające do adaptacji do zmian klimatu. Zabezpieczenie terenu podstawowego systemu przyrodniczego określonego w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Białegostoku* będącego zarówno fragmentem doliny rzeki Białej przed zabudową i utwardzeniem, zakaz podnoszenia rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego (za wyjątkami określonymi w projekcie planu) na terenach 1.1ZP,WS, 1.2ZP,WS i 1.3ZP,WS, ustalenie budowy cieku w formie otwartej na terenie o symbolu 2ZP,IT, możliwość meandryzacji i tworzenia rozlewisk od rzeki Białej, kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych, zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na terenach wskazanych do zainwestowania ograniczy negatywne skutki susz i powodzi. Ponadto dostosowano ustalenia dotyczące zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i ciepłą przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszaru podmokłego z wysokim poziomem wód gruntowych przeznaczonego pod tereny zieleni urządzonej (z zakazem zabudowy). Nie przewiduje się, by zamierzenia omawianego projektu planu miejscowego wpłynęły na zmianę klimatu.

W zakresie ochrony ludności przed hałasem wprowadzono do zapisów planu klasyfikację wrażliwości terenów na hałas zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dodatkowo w budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu oświaty ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem w ramach terenu inwestycji np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych. Ustalenia planistyczne nie zakazują wprowadzenia rozwiązań technicznych, konstrukcyjnych budynków lub w otoczeniu działki w celu zminimalizowania potencjalnego oddziaływania hałasu komunikacyjnego.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi. Podwyższona emisja pól elektromagnetycznych może wystąpić jedynie w przypadku instalowania nadawczych urządzeń telekomunikacyjnych wysokiej mocy w postaci m.in. stacji bazowych telefonii komórkowych, ale wówczas pola elektromagnetyczne są odnotowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludności. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów pól elektromagnetycznych stwierdzono, iż w żadnym z badanych punktów na terenie Białegostoku nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych ich poziomów (GIOŚ), niemniej ze względu na postępującą zabudowę wielorodzinną na terenie projektu mpzp, należy racjonalnie podchodzić do wysokości i lokalizacji nowych stacji bazowych oraz nowych budynków. W części zachodniej opracowania przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. W związku z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono strefę techniczną. W projekcie planu miejscowego strefa techniczna (obszar po 20 m obustronnie od osi linii WN) znajduje się na terenie ROD im. J. Słowackiego oraz na terenach przeznaczonych pod zieleni urządzonej pozwalającą na niezakłócony przepływ energii elektrycznej oraz zabezpieczenie zdrowia ludzi. Zagospodarowanie rekreacyjne w strefie linii napowietrznych elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV oraz w jej sąsiedztwie jest wskazane ze względu na czasową (a nie – długotrwałą) obecność ludzi w tym rejonie.

W zakresie gospodarki odpadami ustalono prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami oraz zakazano lokalizacji usług gospodarowania odpadami w zakresie przetwarzania i zbierania, spoielarni zwłok, spalarni odpadów. Gospodarka odpadami będzie funkcjonowała w oparciu o zorganizowany system odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców miasta z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych. Pozwoli to na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego rosnącym strumieniem odpadów.

Obecny stan faktyczny w rejonie zakładu Biaform – postępująca zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną na terenie likwidowanych zbiorników wodnych uniemożliwia wprowadzenie nowej formy ochrony przyrody – faunistycznego użytku ekologicznego wyznaczonego w *Ekofizjografii Białegostoku* (2011, 2012). Brak siedlisk do ochrony zwierząt wodnych spowodowało bezzasadność zalecenia z ww. opracowania.

Ustalenia zawarte w projekcie planu zapewniają na terenie miasta wzdłuż doliny rzecznej migrację gatunków, nie utrudniają powiązań ekologicznych. Jednakże jest niedosyt spowodowany zabudową części doliny rzecznej na dawnym obszarze produkcyjno-usługowym.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzi. Wprowadzone funkcje i ustalenia projektu planu stworzyły warunki do zachowania zasady zrównoważonego rozwoju.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓLCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)

Uwzględniając lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 – Puszcę Knyszyńską, Ostoję Knyszyńską oraz Bagienną Dolinę Narwi, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w projekcie planu rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego, w tym zdrowia ludzi. Szczegółowość dokumentu uzależniona jest od szczegółowości zapisów planu. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II sporządzana była równocześnie z opracowaniem dokumentu planistycznego. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania planistyczne. Zastosowanie takiej metody dla opracowania pozwoliło na przyjęcie rozwiązań przestrzennych, które w dużym stopniu spowodowały uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanego i optymalnego kierunku działań.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Wariant „zerowy”, czyli nie przystąpienie do sporządzenia projektu planu, byłby znacznie mniej korzystny, spowodowałby nieład przestrzenny przez wydawane jednostkowo decyzje o warunkach zabudowy, nie uwzględniające uwarunkowań przyrodniczych i powiązań ekologicznych. Brak sprecyzowanej intensywności, parametrów i wskaźników zagospodarowania wprowadziłoby chaos w tej części osiedla. Ponadto nie byłoby możliwe w przyszłości zagospodarowanie części doliny pod tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, ponieważ potencjalna zabudowa niebezpiecznie zbliżałaby się do koryta rzeki bez uwzględniania buforu w postaci zieleni urządzonej posiadającego funkcje przewietrzające, retencyjne, biologiczne i społeczne.

Zadaniem planowania przestrzennego jest zapewnienie utrzymania warunków równowagi przyrodniczej oraz racjonalna gospodarka zasobami środowiska. W związku z powyższym należy stwierdzić, że korzystniejszym rozwiązaniem są działania przyjęte w zapisach planistycznych omawianego projektu planu.

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 2022 r. poz. 503) oraz art. 46 ust. 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.). Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych zamierzeń realizacyjnych dokumentu planistycznego.

Projekt planu obejmuje teren w Białymstoku o powierzchni około 35,1 ha położony pomiędzy ulicami: Dojlidy Fabryczne, Myśliwską, Niedźwiedzią, Żubrów, K. Ciołkowskiego, Nowowarszawską, Baranowicką, Ciesielską, K. Ciołkowskiego oraz rzeką Białą.

Zgodnie ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku* większość omawianego terenu znajduje się w obrębie obszaru urbanizacji 2AG (tereny aktywności gospodarczej) i 2MW (teren zabudowy mieszkaniowej wysokiej intensywności). W północnej części obszaru objętego opracowaniem wyznaczono obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o pow. sprzedaży powyżej 2000 m². Wzdłuż rzeki Białej oraz na terenie zespołu ogrodów działkowych wyznaczony został podstawowy system przyrodniczy o kategorii 2ZP – teren zieleni urządzonej. Na terenie 2MW wyznaczono dwa łączniki systemu przyrodniczego. Obszary tworzące system przyrodniczy miasta stanowią wg *Studium* nienaruszalny zasób środowiska przyrodniczego. Zasób ten jest niezbędny dla kształtowania jakości życia mieszkańców Białegostoku, ze względu na zdolność regeneracji powietrza, retencjonowania wody oraz walory krajobrazowe i rekreacyjne. Niezwykle istotne jest zachowanie tych obszarów w celu budowania ich ciągłości i spójności w skali całego miasta. Aby utrzymać aktywność biologiczną i bioróżnorodność na terenach systemu przyrodniczego, w projekcie planu wzięto pod uwagę m.in. zakaz lokalizacji budynków, parkingów oraz wymiany gruntów na obszarze ściśle związanym z doliną.

Elementami wziętymi pod uwagę przy pracach planistycznych było także określenie terenu pod dwa łączniki systemu przyrodniczego wyznaczone w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku*. Docelowo teren o symbolu 2ZP,IT przeznaczono pod zieleni urządzoną wraz z otwartym rowem zbierającym wody opadowe z ulic oraz ustalono przebieg kanalizacji deszczowej także za pomocą rowu otwartego wzdłuż projektowanej ulicy o symbolu 7KD-D.

Potrzeba sporządzenia projektu planu wynika przede wszystkim z konieczności określenia zasad zabudowy i zagospodarowania terenów uwzględniając ład przestrzenny i zrównoważony rozwój (z uwagi na duże zainteresowanie inwestycyjne podlegające sukcesywnym przekształceniom w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy), ograniczenia konfliktów funkcjonalno-przestrzennych wynikających z sąsiedztwa różnych funkcji, ochrony przed ewentualną zabudową terenów zieleni wchodzących w skład systemu przyrodniczego miasta oraz ochrony terenów przez zagospodarowaniem i zabudową niezgodną z polityką przestrzenną gminy.

Przystępując do opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II zadbano by nie naruszyć celów i kierunków działań wielu dokumentów o skali lokalnej, wojewódzkiej i krajowej, na które przekładają się cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym Unii Europejskiej.

Uwzględniono ponadto wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, pól elektromagnetycznych i hałasu – czynników wpływających w dużym stopniu na zdrowie ludzi w strefie miejskiej.

Część północna obszaru objęta opracowaniem to tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. W południowej części objętej opracowaniem, dolina rzeczna to obszar o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy z powodu występowania gruntów mineralno-organicznych i organicznych w obniżeniach terenu, z wysoko zalegającą wodą gruntową i możliwością zalewu wodami powierzchniowymi podczas nagłych opadów burzowych. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się głównie na poziomie 1 – 2 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Tereny wyłączone spod zabudowy pełnią funkcje retencyjne, biologiczne, spowalniają odpływ oraz poprawiają bilans wodny zlewni. Należy dołożyć wszelkich starań, aby ograniczyć niekorzystną ingerencję na terenach dolinnych. Wysokie stany wód w dolinach rzecznych mogą spowodować lokalne podtopienia w granicach projektu planu. Ważne jest by tam gdzie to możliwe nie utwardzać powierzchni i zachować tereny biologicznie czynne. Nie uszczelnianie terenów dolinnych zminimalizuje ryzyko strat wywołanych zalaniem.

Mając na uwadze konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju zadbano o wyrównanie potencjałów między terenami o charakterze otwartym i zabudowanym. Cenne jest kształtowanie terenów zieleni urządzonej przy uwzględnieniu potrzeb rzeki Białej oraz istniejącego kompleksu rodzinnych ogrodów działkowych, co stwarza możliwość codziennego kontaktu z przyrodą. Struktury zieleni zapewniają miastu podniesienie standardów jakości życia (łagodzenie uciążliwości klimatu miejskiego i poprawę estetyki miasta). Dodatkowo na takich terenach zatrzymywana, retencjonowana jest woda deszczowa, co przyczynia się do spowolnienia lub redukcji odpływu oraz poprawy bilansu wodnego zlewni. Infiltracja wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych. Zachowanie przyrody w miastach stanowi szczególnie przykład zrównoważonego rozwoju.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywoła zróżnicowane przekształcenia środowiska przyrodniczego, w zależności od aktualnego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakteru zaprojektowanych funkcji. Ocenę zmian w środowisku przyrodniczym i życiu ludzi, wywołaną realizacją ustaleń projektu planu dokonano dla wydzielonych w planie terenów różniących się przeznaczeniem, którą przedstawiono poniżej.

Tabela 3 Prognoza w zakresie skutków dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

FUNKCJA TERENU	WPLYW USTALEŃ PLANISTYCZNYCH NA ŚRODOWISKO, W TYM NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI
tereny zabudowy usługowej U	- uzupełnienie zabudowy w uporządkowany sposób, - zaspokojenie potrzeb społecznych ludzi,
teren usług edukacji UE	- kształtowanie krajobrazu miejskiego bazującego na ładzie przestrzennym, - zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpływającej pozytywnie na mikroklimat, na możliwość magazynowania, retencjonowania wód opadowych w miejscu ich powstawania, na oczyszczanie powietrza z substancji zanieczyszczających poprzez strukturę roślin,
tereny zabudowy produkcyjnej w tym tereny lokalizacji baz, składów, handlu hurtowego lub specjalistycznego itp. P	- ingerencja w podłoże podczas procesów budowlanych, - utwardzanie, uszczelnienie powierzchni terenu, - emisja niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego z telekomunikacyjnych urządzeń nadawczych,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku
w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II

<p>tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² UC</p> <p>tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej MW</p> <p>tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN</p>	<ul style="list-style-type: none"> - emisja hałasu pochodząca z manewrowania na parkingach i budynków o funkcji produkcyjnej, - ochrona budynków i budowli zabytkowych, - pobór wody i energii, - wytwarzanie odpadów i ścieków, - podłączenie obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej lub korzystanie z proekologicznych nośników energii wpłynie korzystnie na mikro- i topoklimat, jakość powietrza oraz pozostałe elementy środowiska, - zaopatrzenie w wodę z ogólnomiejskiej sieci wodociągowej i odprowadzanie ścieków do ogólnomiejskiej kanalizacji sanitarnej wpłynie pozytywnie na warunki gruntowo-wodne, - gospodarka odpadami oparta o system miejski, - objęcie ochroną akustyczną terenów o kategorii wrażliwej na hałas.
<p>tereny zieleni urządzonej ZP</p> <p>teren ogrodów działkowych ZD</p> <p>tereny wód powierzchniowych śródlądowych WS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tereny o symbolach ZP, WS stanowią obszar wspomagający utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełnią funkcję hydrologiczną, biologiczną oraz rekreacyjną, - oczyszczanie powietrza z substancji zanieczyszczających przez strukturę roślin, napowietrzenie aglomeracji miejskiej wzdłuż doliny, - siedlisko dla zwierząt, - teren stanowi strefę zabezpieczającą przed zagrożeniem powodziowym od rzeki Białej dla wystąpienia wody 50-letniej oraz 100-letniej, - możliwość unaturalnienia koryta rzeki Białej poprzez m.in. meandryzację, zakaz podnoszenia rzędnej terenu i wymiany gruntu rodzimego (za wyjątkami określonymi w projekcie planu) na terenach o symbolach ZP, WS, - kształtowanie mikro- i topoklimatu miasta, - przystosowanie terenu do rekreacji i wypoczynku, - zachowanie terenu biologicznie czynnego, - maksymalne zmniejszenie przeznaczenia terenu pod utwardzone powierzchnie, - zakaz lokalizacji budynków i parkingów, - zastosowanie odpowiednich zapisów planistycznych odnośnie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.
<p>tereny dróg publicznych KD</p> <p>tereny dróg wewnętrznych KDW</p> <p>teren infrastruktury technicznej IT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - emisja hałasu i substancji zanieczyszczających z ruchu samochodowego, - zasolenie gleb wzdłuż dróg podczas odładzania jezdni, - utwardzenie nawierzchni, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - wprowadzenie nasadzeń drzew wpływających na oczyszczanie powietrza z substancji zanieczyszczających.

Urbanizacja w ujęciu przestrzennego rozwoju miasta jest zjawiskiem naturalnym. W związku z tym przekształcenia zmierzające do zmiany zagospodarowania poszczególnych terenów na obszarze miasta są nieuniknione. W przedmiotowym projekcie planu znajdują się zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Zabiegi ograniczające lub minimalizujące negatywne oddziaływania na elementy środowiska zostały dostosowane do planowanej funkcji oraz sąsiedztwa omawianego terenu poprzez ochronę lokalnych wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ochronę wód powierzchniowych i gruntowych, ochronę przed hałasem i polami elektromagnetycznymi, ochronę klimatu i powietrza, ochronę dziedzictwa kulturowego, kształtowanie terenów zieleni oraz prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami zostały.

Czynnikiem, który w warunkach silnej antropopresji złagodzi jej negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego oraz wspomogę zachowanie ekologicznych funkcji terenów, jest zachowanie niezainwestowanych pozostałości doliny rzecznej w postaci nieutwardzonej z charakterystyczną roślinnością oraz obowiązek zachowania minimalnego terenu biologicznie

czynnego, zapewniających warunki życia organizmów żywych, migracji zwierząt i roślin oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na zdrowie i życie ludzi.

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko opracowywano równoległe z projektem planu. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania planistyczne. W wyniku zastosowania takiej metody dla opracowania przyjęto rozwiązania przestrzenne, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

W przypadku braku planu na terenie opracowania istnieje duże prawdopodobieństwo wprowadzenia zabudowy niezgodnej z sąsiedztwem oraz bez uwzględnienia uwarunkowań przyrodniczych. Obszar doliny rzeki Białej zostałby znacząco zmniejszony, zdewastowany, utwardzony, bez późniejszej możliwości wykorzystania go do celów rekreacyjnych dla mieszkańców miasta. Poza tym zniszczone zostałyby zbiorowiska ściśle związane z siedliskiem podmokłym.

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia projektu planu) obszarów Natura 2000 – Puszcę Knyszyńską, Ostoję Knyszyńską oraz Bagienną Dolinę Narwi, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg opracowania, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem planu oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta Białegostoku co najmniej raz w kadencji rady. Zastosowane będą metody analityczno - porównawcze stanu zagospodarowania terenu oraz badane zmiany w środowisku w oparciu o prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku, zestawienia rozbiórek obiektów oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg, ortofotomapę Białegostoku oraz raporty i dokumenty opracowywane na potrzeby ochrony środowiska.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297);
- Standardowe Formularze Danych Natura 2000: Ostoja Knyszyńska (PLH200006) - aktualizacja z 01.2021 r., Puszcza Knyszyńska (PLB200003) – aktual. z 01.2021 r., Ostoja Narwiańska (PLH200024) – aktual. z 01.2021 r., Bagienna Dolina Narwi (PLB200001) – aktual. z 10.2020 r., Narwiańskie Bagna (PLH200002) – aktual. z 01.2021 r.;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Obecny stan prawny, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa marzec 2015 r.;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911);
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok 2020 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, kwiecień 2021 r.;
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, Białystok czerwiec 2018 r.;
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG-PIB, Warszawa, listopad 2020 r.;
- Ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 – opracowana na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Warszawa, wrzesień 2021 r.;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2017 - obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2017 r. (M. P. poz. 1183) wraz z wcześniejszymi aktualizacjami KPOŚK;
- Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka - uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. wraz z jego zmianą - uchwała Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r.;
- Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2020 r.;

- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Białegostoku - uchwała Nr LI/794/18 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2018 r.;
- Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Białystok 2022 r. – uchwała Nr LIV/767/22 Rady Miasta Białystok z dnia 23 maja 2022 r.;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego - uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 2777);
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, Białystok 2016 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022 - uchwała Nr XXXII/280/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r.;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik 2013 r.;
- Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 – uchwała Nr XIV/210/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom I Wstęp i diagnoza stanu środowiska przyrodniczego, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2011 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom II Ocena i funkcjonowanie środowiska, uwarunkowania ekofizjograficzne, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2012 r.;
- Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białystok, Mirski P., Płowucha A., Siuchno R., Białystok 2011 r.;
- Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku, Chętnicki W., Werpachowski C., Łupiński S., Giedrewicz M., Klimczuk P., Gawędzki P., Buńkowski T., Czerniak W., Białystok 2011 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku - uchwała Nr XII/165/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r.;
- Koncepcja uregulowania przepływu wód w rzece Białej. Ekspertyza hydrotechniczna na odcinku od ul. Plażowej do granic miasta Białegostoku w rejonie oczyszczalni ścieków, grudzień 2017 r.;
- Studium historyczno – urbanistyczne - Białystok, Danilczyk L., Kasprzyk M., Pracownie Konserwacji Zabytków „ARKONA” sp. z o. o., Kraków 2011 r.;
- Studium hydrograficzne doliny rzeki Białej z wytycznymi do zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego i elementami małej retencji oraz prace hydrologiczne niezbędne do sporządzenia dokumentacji hydrologicznej, zespół autorski pod kier. S. Tyszewskiego i I. Kardela, Pracownia Gospodarki Wodnej PRO-WODA, Warszawa 2009 r.;
- Mały Rocznik Statystyczny Polski 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Zakład Wydawnictw Statystycznych (www.stat.gov.pl);
- Klimat województwa podlaskiego, Górniak A., 2000, Białystok: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej;
- Opinia na temat możliwości likwidacji zbiornika wodnego na terenach zakładów „Biaform” do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego cz. osiedla Dojlidy i Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Baranowickiej, Ciołkowskiego i Plażowej), Burakowski M., Białystok 08.08.2012 r.;
- uchwała Nr IV/61/18 Rady Miasta Białystok z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części

osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca;

- uchwała Nr LI/740/22 Rady Miasta Białystok z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap I;
- projekt uchwały Rady Miasta Białystok w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II;
- mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów miasta;
- własne obserwacje w terenie;
- <http://natura2000.gdos.gov.pl>;
- <http://gios.gov.pl>;
- <https://wody.gov.pl>;
- <https://mapabts.pl>;
- <http://gisbialystok.pl>.

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1	Koryto rzeki Białej przy budynku zakładu „Biaform” (widok z ul. Dojlidy Fabryczne) we wschodniej części analizowanego projektu mpzp	27
Zdjęcie 2	Koryto rzeki Białej (widok z ul. K. Ciołkowskiego w stronę zakładu „Biaform”) w zachodniej części objętej projektem mpzp.....	28
Zdjęcie 3a i 3b	Rowy otwarte na terenie objętym projektem mpzp (wzdłuż ul. K. Ciołkowskiego - teren o symbolu 1KD-GP oraz zbierający wodę deszczową z ul. Żubrów - teren o symbolu 11.1IT)	29
Zdjęcie 4	Widok na zbiornik wodny na terenie zakładu Biaform.....	31
Zdjęcie 5	Obszar koryta rzeki Białej wraz z rezerwą terenu do migracji drobnych zwierząt i drogą rowerową pod ul. K. Ciołkowskiego (widok w kierunku biegu rzeki).....	32

SPIS TABEL

Tabela 1	Cele <i>Programu ochrony środowiska dla miasta Białystok</i> powiązane z projektem planu.....	20
Tabela 2	Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska ...	46
Tabela 3	Prognoza w zakresie skutków dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu	58

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1	Zakres obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II	5
Rysunek 2	Przydatność terenu do funkcji użytkowych	8
Rysunek 3	Wrys z <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku</i>	10
Rysunek 4	Obszar objęty projektem planu miejscowego na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku	13
Rysunek 5	Zalew doliny od ul. Ciołkowskiego (km 20+462) do ul. Dojlidy Fabryczne (km 21+724)	15
Rysunek 6	Wskazania do zagospodarowania koryta i doliny Białej z naniesioną granicą opracowania	16
Rysunek 7	Przestrzenny rozkład ryzyka związanego z zagrożeniami klimatycznymi w sektorze Gospodarka przestrzenna	18
Rysunek 8	Zespół budynku starej kotłowni i komina dawnej fabryki włókienniczej Hasbacha przy ul. Dojlidy Fabryczne 24	38
Rysunek 9	Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu	36
Rysunek 10	Imisja hałasu przemysłowego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu	37
Rysunek 11	Lokalizacja terenu objętego opracowaniem względem najbliższych form ochrony przyrody	46

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1	Istniejący stan środowiska przyrodniczego w obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II
Załącznik 2	Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II
Załącznik 3	Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.)

ZAŁĄCZNIK 3

Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.)

Ja, Elżbieta Drożdzał, będąca autorem prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Dojlidy i Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojlidy Fabryczne i Ks. S. Suchowolca – etap II oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

STARSZY INSPEKTOR
Elżbieta Drożdzał
Elżbieta Drożdzał